

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Johdon assistenttityön ja kielten koulutusohjelma/ Yritys- ja yhteisöviestintä

Sini Leminen

SISÄLLÖN TUOTTAMINEN VERKKOSIVUSTOLLE:

Case: Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry

Opinnäytetyö 2013

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Johdon assistenttityö ja kielet

LEMINEN, SINI

Sisällön tuottaminen verkkosivustolle:

Case: Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry

Opinnäytetyö

33 sivua

Työn ohjaaja

Lehtori Nina Hartikainen

Toimeksiantaja

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry

Toukokuu 2013

Avainsanat

markkinointiviestintä, organisaatioviestintä, digitaalinen viestintä, verkkokirjoittaminen, verkkonäkyvyys, hakukoneoptimointi

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n tavoitteena oli julkaista yhdistyksen internetsivut, joilla on kaikki tarvittava informaatio yhdistyksen ylläpitämistä ulkovirkistyskohteista koko Kymenlaakson alueella. Tämän opinnäytetyön aiheena oli tuottaa kirjoitettua sisältöä kyseisen yhdistyksen suunnitteluvaiheessa olevalle www.kyvi.fi-verkkosivustolle.

Työn alussa käsitellään ensin yleisesti yritysten ja organisaatioiden markkinointiviestintää ja sen jälkeen keskitytään erityisesti nonprofit-organisaatioiden markkinointiviestintään. Teoriaosuus sisältää myös digitaalisen viestinnän osa-alueen, jossa painotetaan internetsivujen hyvän verkkonäkyvyyden luomista, hakukoneoptimointia sekä hyvää ja laadukasta verkkokirjoittamista. Viestinnän teoriaosuuden sekä toimeksiantajan antamien ohjeiden ja toiveiden perusteella tämän työn tavoitteena oli tuottaa sisältöä yhdistyksen verkkosivustolle. Sisällön kirjoittaminen edellytti virkistyskohteisiin tutustumista paikan päällä.

Tämän opinnäytetyön tavoite saavutettiin ja Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:llä on nyt ensimmäinen versio www.kyvi.fi-sivustostaan, joka julkaistiin toukokuun alussa 2013.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Business, Degree Programme for Multilingual Management Assistant

LEMINEN, SINI

Content Writing for Website:

Case: Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry

Bachelor's Thesis

33 pages

Supervisor

Nina Hartikainen, Senior Lecturer

Commissioned by

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry

May 2013

Keywords

marketing communication, organizational communication, digital communication, website writing, website visibility, search engine optimization

The aim of Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry was to publish a website. The purpose of the website was to have all the necessary information about all the recreational resorts maintained by the organization within the Kymenlaakso area. On the basis of communication theory and the instructions and wishes from the commissioner, the subject of this thesis was to produce written content for the www.kyvi.fi website of the organization. The organization had no previous website at all.

The beginning of the thesis introduces marketing communications of companies and organizations followed by marketing communication of nonprofit organizations in particular. The theoretical part also includes a section of digital communication, where website visibility, search engine optimization and good and high-quality web writing skills are emphasized. Content writing required visiting and exploring the recreational resorts of the organization on the spot.

The aim of this thesis was accomplished. The organization now has a first version of their website www.kyvi.fi. The website was published in the beginning of May 2013.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	5
2	KYMENLAAKSON VIRKISTYSALUEYHDISTYS RY	6
	2.1 Organisaatorakenne	6
	2.2 Liiketoimintasuunnitelma ja strategia vuodelle 2013	7
3	NONPROFIT-ORGANISAATIOIDEN MARKKINOINTIVIESTINTÄ	10
	3.1 Nonprofit-organisaatio markkinoijana	12
	3.2 Markkinointiviestinnän keinot	13
	3.3 Markkinointiviestinnän suunnittelu	15
	3.4 Palvelujen markkinointi	16
4	DIGITAALINEN MARKKINOINTIVIESTINTÄ	17
	4.1 Internetsivut	18
	4.2 Hakukoneoptimointi	19
	4.3 Verkkonäkyvyys	20
	4.4 Verkkokirjoittaminen	22
	4.5 Julkaisujärjestelmät	24
5	PRODUKTIIVISEN TYÖN JA TEORIAN YHDISTÄMINEN	25
	5.1 Suunnittelu ja aikataulus	25
	5.2 Toteutus	26
6	PÄÄTELMÄT	28
	LÄHTEET	31
	LIITTEET	

Liite 1. Kirjoittamani verkkotekstit www.kyvi.fi-verkkosivustolle

1 JOHDANTO

Sain opinnäytetyöni aiheen ja toimeksiannon Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:ltä, kun yhdistys etsi loppuvuodesta 2012 sisällöntuottajaa verkkosivustolleen. Yhdistys käyttää itsestään myös lyhennystä Kyvi. Projektin tarkoituksena oli julkaista yhdistykselle verkkosivusto osoitteessa www.kyvi.fi. Aiemmin yhdistyksellä ei ole vielä ollut verkkosivustoa. Verkkosivuston tekeminen ja julkaiseminen on osa tiedottamistoimintaa, joka sisältyy yhdistyksen vuoden 2013 liiketoimintasuunnitelmaan ja strategiaan. Internet ja sen saavutettavuus on nykyään jo melkein pä itsestänselvyys jokaiselle meistä, joten jopa pienillä yrityksillä ja organisaatioilla on oltava omat internetsivunsa.

Työnkuvani projektissa on kirjoittaa verkkosivustolle yhdistyksen osasta virkistyskohteista kerronnalliset ja informatiiviset kuvaukset. Kuvauksissa kerron muun muassa kohteen varustetason (esimerkiksi laavu, kota, tulisija, wc, puuliiteri, laiturit), mitä aktiviteetteja kohteissa voi harrastaa eri vuodenaikoina (esimerkiksi retkeilyä, patikointia, maastopyöräilyä, hiihtoa, lumikenkäilyä, kalastusta), missä kohde sijaitsee ja miten sinne pääsee sekä mitä palveluita kohteiden lähellä on (esimerkiksi kauppa, kanoottivuokrauspalvelu, majoituspalveluita). Kohdekuvausten sisällön pitäisi kattaa riittävän informaation sekä houkutella maakunnan asukkaita ja matkailijoita vierailemaan kohteissa.

Verkkosivusto toteutetaan WordPress-julkaisujärjestelmällä, jolla kirjoitan sisältöä verkkosivustolle. Tämän lisäksi kohteista lisätään verkkosivustolle video- ja valokuvamateriaalia. Video- ja valokuvamateriaalin kokoaminen tai verkkosivuston visuaalisen ilmeen suunnittelu ja tekninen toteutus eivät sisälly työnkuvaani. Verkkosivuston tarkoituksena on informoida Kymenlaakson asukkaita sekä maakuntaan tulevia matkailijoita alueen virkistyskäyttöön soveltuvista luonto- ja kulttuurikohteista. Verkkosivustolle on todettu olevan todellista tarvetta, koska yhtenäistä tietopakettia maakunnan virkistyskohteista ei ole vielä olemassa. Tietoa on toki kaupunkien ja kuntien matkailujulkaisuissa, mutta tieto on pirstaleista ja lisäksi asukkaiden ja matkailijoiden on vaikea löytää tietoa.

Produktiivisen työn lisäksi opinnäytetyöni koostuu teoriaosuudesta, jossa käsittelem erityisesti nonprofit-organisaatioiden markkinointiviestintää, digitaalista viestintää, verkkokirjoittamista, hakukoneoptimointia sekä verkkonäkyvyyttä. Teoriapohjan ja

opinnäytetyön toimeksiantajan toiveiden ja ohjeiden perusteella tämän työn tarkoituksena on sisällön tuottaminen www.kyvi.fi osoitteesta löytyvälle verkkosivustolle WordPress-julkaisujärjestelmää käyttäen. Työn lopussa pohdin aikaansaannostani ja sitä, kuinka onnistuin siinä sekä annan muutamia jatkotoimenpide-ehdotuksia.

2 KYMENLAAKSON VIRKISTYSALUEYHDISTYS RY

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry on perustettu 31.8.2010 Kymenlaakson Liiton aloitteesta ja sen kotipaikka on Kouvola. Yhdistyksen perustaminen on seurausta Kymenlaakson maakuntakaavan ja maakunnallisen kehittämistyön tavoitteesta edistää luonnon virkistyskäyttöä ja luonto- ja kulttuurimatkailua. Yhdistyksen toiminta on alkanut vuonna 2011. Virkistysalueyhdistyksen toimintatarkoituksena on maakunnan asukkaiden ja matkailijoiden luontovirkistysmahdollisuuksien turvaaminen ja kehittäminen sekä maakunnan luonnon ja maisemien omaleimaisuuden vaaliminen. (Kymenlaakson Liitto 2013.)

2.1 Organisaatorakenne

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n muodostavat ja sen perustajajäseniä ovat seitsemän kymenlaaksolaista kaupunkia tai kuntaa: Kouvola, Kotka, Hamina, Iitti, Pyhtää, Miehikkälä sekä Virolahti. Kymenlaaksossa on asukkaita yhteensä 181 829 (31.12.2011). Varsinaisten kuntajäsenien lisäksi yhdistykseen voi liittyä tukijäseneksi, joita ovat oikeuskelpoiset yhteisöt sekä yksityiset henkilöt, jotka haluavat edistää yhdistyksen tarkoituksien toteuttamista. Yhdistyksen toiminnanjohtaja aloitti työtehtävässään 10.8.2012 tarkoituksenaan ylläpitää yhdistyksen toimintoja sekä samalla hoi-ttaa kahden hankkeen projektipäällikön tehtäviä. Yhdistyksen muu tarvittava organisaatio hankitaan tarpeen mukaan ostopalveluna. (Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Liiketoimintasuunnitelma ja strategia 2013, Kymenlaakson Liitto 2013.)

Yhdistyksellä on hallitus, jonka tehtävänä on hyväksyä ja erottaa jäsenet. Hallituksen muodostaa puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään neljä ja enintään kahdeksan muuta jäsentä. Hallituksen jäseniä ovat Kymenlaakson eri kaupunkien ja kuntien edustajia niin, että jokaista kaupunkia tai kuntaa edustaa vähintään yksi paikallinen edustaja. (Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Säännöt.)

2.2 Liiketoimintasuunnitelma ja strategia vuodelle 2013

Vuoden 2013 aikana Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n päätehtävänä on merkittävien, maakunnallisesti tärkeiden virkistyskohteiden kehittäminen sekä maakunnan asukkaiden ja sinne saapuvien matkailijoiden laadukkaan virkistystoimintakohteiden ryppään kokoaminen, kehittäminen sekä tiedottaminen. Tiedottamiseen kuuluu esimerkiksi verkkosivuston www.kyvi.fi, karttojen ja uutiskirjeiden luominen sekä yhdistyksen toiminnan edistymisestä ilmoittaminen yhdistyksen jäsenille ja myös medialle. Hankkeiden tarkoituksena on kunnostaa laajamittaisesti maakunnan alueella olevia virkistyskohteita. (Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Liiketoimintasuunnitelma ja strategia 2013.)

Alla oleva taulukko 1 esittelee Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n virkistyskohteet kunnittain. Osa kohteista on selkeästi kesäkohteita, mutta joukossa on myös ympäri vuoden retkeilyyn soveltuvia kohteita. Virkistyskohteet ovat esimerkiksi Väliväylän ja Kymijoen kohteissa taukopaikkoja erityisesti melojille, mutta myös muille retkeilijöille. Kaikkiin kohteisiin aiotaan rakentaa uusia tai kunnostaa jo olemassa olevia taukotupia tai -katoksia, tulisijoja, komposti-wc:tä sekä puuliiterteitä. Kaikki taukopaikat aiotaan myös varustaa asianmukaisilla luontoretkeilyohjeilla.

Taulukko 1. Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n kohdeluettelo kunnittain 2012 (Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Liiketoimintasuunnitelma ja strategia 2013).

Kouvola	Väliväylä Kannuskoski Sulunkoski Taikinakoski Kyykoski Tirva Mankki Jaakonniemi Paaskoski Jyräänkoski Myllykoski Kuusaanlampi	Heisanharju	Kymijoki Huhdanniemi Susikoski Kuovinkallio	Repovesi Särkilampi Pitkälampi
Kotka	Kuolionluoto	Lehmäsaari	Kymijoki Kultaa Pernoonsokset Kuovinkallio	

Hamina	Sisä- ja Ulko - Nuokkosaaret	Majasaari Riisiösaari		
Virolahti	Salpapolku Vahtivuori Bunkkerimuseo Matsu Majaniemi			
Miehikkälä	Salpapolku Muhikko Härkämäki Jermula			
Iitti	Hiidensaari Hiidenvuori	Vasikkasaari		
Pyhtää	Kuussaari			

Vuoden aikana on myös tarkoitus tehdä enemmän yhteistyötä Suomen muiden virkistystoimijoiden kanssa niin hanketasolla kuin myös tiedottamisessa. Lisäksi yhdistys pyrkii verkostoitumaan maakunnan alueella seuratoiminnan tasolle tekemällä yhteistyötä hankkeiden laadukkaan toteuttamisen eteen. Esille tulevia hyviä käytänteitä ja kokemuksia levitetään muille kansallisille toimijoille. (Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Liiketoimintasuunnitelma ja strategia 2013.)

Vuonna 2013 Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:llä on tärkeä rooli virkistysaluekokonaisuuden hoitajana Kymenlaakson alueella sekä kansallisessa toiminnassa, jossa sen tavoite on tuoda Kymenlaakson virkistyskohteet vahvemmin esille (Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Liiketoimintasuunnitelma ja strategia 2013). Alla oleva taulukko 2 esittelee yhdistyksen ydintoiminnot vuodelle 2013, jotka ovat toteuttaa, osallistuu sekä on mukana.

Taulukko 2. Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n strategiset ydintoiminnot vuodelle 2013 (Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Liiketoimintasuunnitelma ja strategia 2013).

Toteuttaa:	On mukana:	Edistää:
ja kehittää tapahtumamatkailua maakunnan matkailutoimijoiden ja -yritysten kanssa sekä kehittää tuotesisältöjä työpajojen avulla	Kinnon (Kouvola Innovation Oy) ja Cursorin hallinnoimassa Kymenlaakson ulkoinfureittien kunnostamisessa	luonnonsuojelua ja luontomatkailua 1. virkistysalueilla on tärkeä tehtävä luontovalistuksessa ja -kasvatuksessa 2. kohteita ja alueita sovelletaan kaupalliseen matkailuun ja yrittäjien kanssa tehdään kehitysyhteistyötä
RETKU-hanketta, joka toteutetaan yhteistyössä Etelä-Karjalan virkistysalueyhtiön kanssa. Hankkeen tehtävänä on tuottaa opasteita ja opastamista virkistyskohteissa ja kohdepaikoista.	suunnittelemassa valtakunnallisia virkistysalueiden käyttötavoitteita	
ja kehittää matkailua maakunnan matkailualan toimijoiden ja -yritysten kanssa	maakuntakaavan päivittämissä virkistysalueasiantuntijana	
ja kehittää nuorille soveltuvia toiminnallisia virkistyskohteita	laajojen kansallispuistojen muodostavan rungon luomisessa virkistyskäyttötarkoituksiin, jota kuntien ja yhteisöjen virkistysalueet sekä valtion suojelualueet täydentävät	
ja mahdollistaa sopimus- ja veloitusperäisesti kaupallisten matkailupalveluyritysten virkistyskohteiden käytön	yhteydenpidossa liikuntajärjestöihin	
ja kehittää maakunnan rannikon ja saariston satamaverkostoa, joihin kuuluvat veneilyreitit, retkisatamat,	antamassa asiantuntija-apua Haminan saariston osayleiskaavan luomisessa	

luonnonsatamat sekä muut tukialueet		
ja suunnittelee seudullisia ulkoilu- ja virkistysaluehankintoja		
ja edistää kymenlaaksolaisten asukkaiden kansanterveyttä järjestämällä yhden kohdetapahtuman per kunta		

3 NONPROFIT-ORGANISAATIOIDEN MARKKINOINTIVIESTINTÄ

Nonprofit-organisaatiot kuuluvat yhteen yhteiskunnan neljästä sektorista. Nämä sektorit ovat yksityinen, julkinen, kolmas ja neljäs. Yksityinen sektori kattaa kaikki yritykset, jotka tavoittelevat taloudellista voittoa toiminnastaan. Julkinen sektori koostuu valtiosta, kunnista ja kuntayhtymistä, Ahvenanmaan maakuntahallinnosta, Kansaneläkelaitoksesta, työttömyyskassoista, työeläkevakuutusyhtiöistä, eläkesäätiöistä ja -kassoista sekä julkisista laitoksista. Yritysten tavoin ns. julkishallintoa voidaan kuvailla siten, että niillä on hyvin tarkkaan suunniteltu toimintamalli ja päätöksentekojärjestelmä. Ne eivät kuitenkaan tavoittele taloudellista voittoa kuten yritykset tekevät. Yksityisen ja julkisen sektorin organisaatioilla on palkattua henkilökuntaa, joka erottaa ne kolmannelta ja neljänneltä sektorista. Kolmas sektori koostuu erilaisista järjestöistä ja yhdistyksistä, jotka eivät tavoittele taloudellista voittoa. Neljanteen sektoriin kuuluvat kotitaloudet, perheet ja ystäväpiirit eli ihmisten sosiaalisia tarpeita tyydyttävät verkostot, joiden toiminta on hyvin epämuodollista. (Vuokko 2004, 15 – 16.) Taulukossa 2 on luokiteltu yhteiskunnan muodolliset organisaatiot.

Taulukko 3. Muodollisten organisaatioiden luokittelu (Vuokko 2004, 16).

	Voittoa tavoittelevat organisaatiot	Ei voittoa tavoittelevat organisaatiot (Nonprofit-organisaatiot)
Yksityinen sektori	Yritykset	Järjestöt, yhdistykset (kolmas sektori)
Julkinen sektori	Kuntien ja valtion liikelaitokset	Kunnat, valtion organisaatiot

Åbergin (2003, 14) mukaan viestinnällä tarkoitetaan sanomien välittämistä lähettäjän ja vastaanottajan välillä. Toisin sanoen viestintä-prosessi on sanomien vaihdantaa kahden tai useamman osapuolen välillä. Juholin (2009, 35) lisää, että viestintä on jokapäiväistä ja jokaista koskettavaa, ja sitä tapahtuu niin kotona, työpaikalla, kouluissa, verkostoissa, harrastuksissa sekä vapaa-ajalla. Viestintä on opittua ja se jatkuu koko elämämme ajan. Åbergin (2003, 14 – 15, 19 - 20) mukaan sanoma muodostuu yhteisesti sovituista merkeistä, jotka puolestaan muodostavat ajatuskokonaisuuden. Merkit ovat taas esimerkiksi ääniä, puhetta, kirjaimia, liikennemerkkejä tai tietokonekieltä. Sanoman ja viestin välille voidaan määritellä pieni ero: sanoma on lähettäjän tietoisesti muotoilema merkkien yhdistelmä, kun taas viesti on ärsykesarja, joka aiheuttaa vastaanottajassa tiedollisia tapahtumia: ajattelua, päättelyä tai muistamista. Ärsykkeellä tarkoitetaan mitä tahansa aistein havaittavaa tekijää, jolla on vaikutusta itse havaitsijaan. Viestintätilanne voi mennä myös pieleen tai se voi häiriintyä, jotka ovat itse asiassa hyvin yleisiä tilanteita. Viestintään liittyy myös käsite palaute, joka on tieto siitä, että vastaanottaja on reagoinut lähetettyyn sanomaan.

Myös organisaatiot viestivät itsestään ympäristöönsä. Niiden viestintäkeinoja ovat organisaation nimi, visuaalinen ilme, sijainti, ulkonäkö, tuotteet, palvelut sekä hinnat. Antaakseen ympäristöönsä haluamansa kuvan itsestään, organisaation tulisi olla tietoinen lähettämistään viesteistään ja siitä, miten viestit vaikuttavat vastaanottajiin. Organisaatiosta saatu kuva muodostuu muun muassa sen henkilöstön käyttäytymisestä, mediajulkisuudesta tai verkkosivustosta. Tietoisien ja suunnitellun markkinointiviestinnän avulla organisaatio voi hallita sitä, että siitä saatavat tiedot ja siitä muodostuva

mielikuva eivät olisi sattumanvaraisia ja täysin kontrolloimattomia. Viestinnän pyrki-
myksenä on luoda yhteinen käsitys jostakin asiasta ja markkinointiviestinnän avulla
yritetään luoda lähettäjän ja vastaanottajan välille jotain yhteistä, yhteinen käsitys
tuotteesta, organisaatiosta tai sen toimintatavoista. Markkinointiviestintä onkin hyvin
oleellinen toiminto organisaatiolle, koska *vaikka yrityksen tuotteet tai palvelut olisivat
maailman parhaita, mitä hyötyä siitä on, jos niitä ei tunneta tai niistä ollaan eri miel-
tä?* (Vuokko 2003, 11 – 12, 18.)

3.1 Nonprofit-organisaatio markkinoijana

Nonprofit-organisaatioiden toiminnan motiivi eli tavoite ei ole ensisijaisesti taloudelli-
sen voiton saavuttaminen vaan kyseessä olevan organisaation mission saavuttaminen.
Organisaatiolla voi kuitenkin olla taloudellisia tavoitteita, joilla katetaan esimerkiksi
organisaation toiminnasta syntyviä kuluja. Taloudellisiin tavoitteisiin voi kuulua myös
kulujen tai alijäämän minimointi tai jonkinlaisen rahallisen ylijäämän saavuttaminen.
Nämä organisaation toiminnasta syntyvät kulut katetaan hyvin usein esimerkiksi or-
ganisaatioihin kuuluvien jäsenten maksamilla jäsenmaksuilla sekä erilaisten tilaisuuksien
tai tempausten pääsylippu- ja osallistumistuloilla. Nonprofit-organisaation tuotta-
essa ylijäämää se käytetään ja sitä kerätään edistämään organisaation mission toteu-
tumista. Näin voidaan todeta, että nonprofit-organisaatioiden tavoitteet ovat mission
toteuttaminen sekä taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Erotuksena voittoa ta-
voitteleviin organisaatioihin on kuitenkin huomattava, että nonprofit-organisaatioiden
keskeinen tavoite ei ole rahallinen ”profit” vaan enemmänkin esimerkiksi ”social pro-
fit”. (Vuokko 2004, 19 – 20.)

Voittoa tavoittelemattomuuden lisäksi nonprofit-organisaatioiden erityispiirteitä ja
-ominaisuuksia ovat: 1. erilainen vaihdantasuhde, 2. kysyntä voi ylittää tarjonnan hy-
vinkin runsaasti, 3. kohderyhmälle tarjotaan tuotteiden sijasta usein palveluja ja ajatte-
lumalleja, 4. toiminnan ja saavutusten arviointiperusteet ovat erilaisia kuin muissa or-
ganisaatioissa, 5. mission ja asiakaskunnan toiveiden välillä on jännitteitä sekä 6. va-
paaehtoistyön merkitys on suuri. Organisaatiosta riippuu, kuinka korostuneita kyseiset
ominaisuudet ovat. (Vuokko 2004, 24 – 25.)

Vaikka nonprofit-organisaatiot eivät tavoittele voittoa ei se tarkoita sitä, että ne eivät
tarvitsisi markkinointia. Päinvastoin, niiden pitää markkinoida itseään. Markkinoinnil-
la yritetään vaikuttaa tiettyihin kohderyhmiin ja -yksilöihin, joita kutsutaan pääasiassa

asiakaskunnaksi. Hyvät asiakkuudet ovat tärkeitä, mutta niin ovat myös muut sidosryhmäsuhteet. Markkinointia tapahtuu eteenpäin eli asiakkaille, sivullepäin eli yhteisöryhmäsuhteille sekä taaksepäin eli alihankkijoille ja tavarantoimittajille. Nonprofit-organisaatioiden markkinoinnin pääkohderyhmiä ovat sidosryhmät. Valtion ja kunnan organisaatioiden markkinoinnin kohderyhmiä ovat asukkaat ja kansalaiset, potentiaaliset asiakkaat, työvoima, yritykset, matkailijat, sisäiset asiakkaat, päättäjät, tiedostusvälineet sekä alueen muut organisaatiot. (Vuokko 2004, 29 – 32.) Kohderyhmien määrittäminen ja niiden hyvä tunteminen on markkinointiviestinnän suunnittelun ydinosa-alueita. Kohderyhmät valitaan sillä perusteella, millaisilla markkinoilla organisaatio toimii ja miten se on segmentoinut markkinat. (Isohookana 2007, 102.)

3.2 Markkinointiviestinnän keinot

Åbergin (2002, 111) mukaan markkinointiviestinnän kilpailukeinoja ovat henkilökohtainen myyntityö, mainonta, myynninedistäminen sekä julkistaminen eli tekstimainonta. Markkinoinnin lisäksi markkinointiviestinnän kilpailukeinoihin kuuluu muu ulkoinen työviestintä, kuten esimerkiksi informointi. Vuokko (2004, 171) lisää listaan vielä sponsoroinnin ja suhdetoiminnan sekä käyttää julkistamisesta käsitettä mediajulkiuus. Näitä käsitteitä voidaan käyttää relevantisti myös nonprofit-organisaatioiden markkinointiviestinnästä.

Vuokon (2004, 172) mukaan henkilökohtainen myyntityö on vaikutuskanava ja vuorovaikutusta käyttävä viestintäprosessi. Sen tavoitteena on välittää räätälöityjä ja tilannekohtaisia sanomia samaan aikaan yhdelle tai muutamalle vastaanottajalle. Keino soveltuu käytettäväksi silloin, kun kohderyhmän edustaja kohdataan henkilökohtaisesti kasvotusten tai puhelimitse. Henkilökohtaisen myyntityön vahvin ominaisuus on viestinnän räätälöinti yhdelle tai useammalle asiakkaalle.

Kun erilaisia viestintäkanavia pitkin lähetetään suurelle kohderyhmälle samaan aikaan samanlainen viesti, puhutaan mainonnasta. Toisin sanoen mainonta on joukkoviestintää, jonka tarkoituksena on informoida, suostutella ja muistuttaa tietystä asiasta tai asioista. Mainonta välittyy medioiden kautta, joten se on persoonatonta. Haasteeksi organisaatiolle tulee se, miten mainonnasta tehdään persoonallista, tunnistettavaa ja erottuvaa. Näitä ominaisuuksia tarvitaan, mikäli mainonta on organisaatiolle tärkeä markkinointiviestinnän keino. (Vuokko 2004, 176.)

Myynnin- tai menekinedistäminen tarkoittaa jonkin konkreettisen edun tai yllykkeen tarjoamista kohderyhmälle, jonka avulla pyritään alentamaan asiakkaan kynnystä ostaa, osallistua, liittyä tai ottaa yhteyttä organisaatioon. Erilaisia menekinedistämiskeinoja voivat olla esimerkiksi hinnanalennukset, hinnanalautukset, kylkiäiset, bonuspakkaukset, ilmaisnäytteet, kokeilutarjoukset, kupongit, lisävarusteet, lisäedut, mainoslahjat, mainostavarat, kilpailut, arvonnat, esittelyt, maistiaiset, messut, näyttelyt, näytökset sekä myymälämainonta. Myös nonprofit-organisaatiot voivat käyttää myynninedistämiskeinoja toiminnassaan esimerkiksi tarjoamalla alennuksia liittymismaksuista. (Vuokko 2003, 264, Vuokko 2004, 179.)

Suhdetoiminnan avulla organisaatio pyrkii *saavuttamaan ja säilyttämään niiden sidosryhmien ymmärtämys ja tuki, joista organisaatio on riippuvainen tai kiinnostunut* sekä luomaan organisaatiolle goodwill-arvoa. Suhdetoiminnan tarkoituksena on luoda pitkän aikavälin vaikutuksia. Toisaalta suhdetoiminnalla yritetään vaikuttaa organisaation imagon luomiseen, vahvistamiseen tai muuttamiseen niin organisaation sisäisessä kuin ulkoisessa yrityskuvassa. (Vuokko 2003, 279.) Nonprofit-organisaatiot voivat saavuttaa sidosryhmiensä tuen ja luottamuksen olemalla avoimia ja tiedottamalla asioista sekä osoittamalla kiinnostusta sidosryhmiä kohtaan. Suhdetoiminnasta puhutaan usein mediajulkisuuden yhteydessä. (Vuokko 2004, 173.)

Julkistaminen tai mediajulkisuus on organisaation tavoittelemaa ”maksutonta” positiivista huomiota tiedotusvälineissä. Julkisuus ei ole kuitenkaan koskaan maksutonta, koska mediajulkisuuden eteen on tehtävä töitä ja se vaatii organisaatiolta henkilöstöresursseja. Markkinointihenkilöstön on kirjoitettava tiedotteita, annettava haastatteluja ja järjestettävä tiedotustilaisuuksia, vaikka ei ole takuita siitä, julkaistaanko esimerkiksi tiedotteita ollenkaan. Positiivinen mediajulkisuus on organisaatiolle hyväksi ja siksi hyvin haluttua, mutta aina organisaatio ei voi vaikuttaa siihen, missä valossa tiedotusvälineet organisaation mediassa esittelevät. Viestinnän sävy voi ollakin negatiivinen, viestintäkanava ja ajankohta voivat poiketa suunnitellusta ja pahimmassa tapauksessa organisaatiosta viestiminen voi jäädä kokonaan tekemättä ja näin ollen jäädä syntymättä lopulliselle kohderyhmälle. Lopullisen päätöksen siitä, päätyykö esimerkiksi organisaation lehdistötiedote tiedotusvälineisiin, tekee media itse. Mediaa kutsutaankin ns. gatekeeperiksi eli välittäjäksi, jonka organisaation on otettava huomioon viestintäprosessissaan ensimmäisenä kohderyhmänä. Mediajulkisuus voidaan myös jakaa kahteen osaan: reaktiiviseen ja proaktiiviseen. Reaktiivisella julkisuudella tarkoitetaan

toimenpiteitä, joita organisaatio käyttää vastauksena tai puolustuksena organisaatioon kohdistuneisiin kysymyksiin, epäilyihin, huhuihin tai negatiiviseen mediajulkisuuteen. Proaktiivinen julkisuus on puolestaan organisaation omaa aloitteentekoa, eli se pyrkii itse tuomaan organisaatiossa ilmenneet vaikeudet, epäkohdat ja ongelmat julkisuuteen ennen tiedotusvälineitä. (Vuokko 2003, 291 – 296.)

Vuokon (2004, 180 - 181) mukaan *sponsorointi on jonkun yksilön, ryhmän, tilaisuuden tai muun toiminnan imagon vuokraamista ja käyttämistä määriteltyihin markkinointiin liittyviin tarkoituksiin*. Sponsorointia ei oikeastaan voi käyttää nonprofit-organisaatioiden markkinointiviestintäkeinona, koska sponsorioija odottaa saavansa vastinetta, yleensä taloudellista, panostukselleen. Ongelmaksi muodostuvat yleensä myös nonprofit-organisaation niukat resurssit osallistua sponsoritoimintaan. Nonprofit-organisaatio onkin yleensä sponsoritukea saava, ei sponsori. Toisaalta, jos nonprofit-organisaatio voisi taloudellisen vastineen sijasta tarjota sponsoroitavalle taholle esimerkiksi omaa asiantuntemustaan, henkilökuntansa työpanosta, tuotteita tai palveluita, voisi nonprofit-organisaatiokin toimia sponsorina.

Informoinnilla tarkoitetaan organisaation työyhteisön tapahtumista viestittämistä niin organisaation työntekijöille kuin ulkopuolisille tahoille. Ulkoista viestintää käytetään silloin, kun kohderyhmä, jolle viestitään, on suuri. Ulkoisen viestinnän keinoja ovat tiedote, toimintakertomus, esite ja tiedotustilaisuus, joiden avulla lisätään tietoisuutta työyhteisön tapahtumista. Henkilökohtainen viestintä tulee kysymykseen silloin, kun kohderyhmä on pieni ja tunnettu. Henkilökohtaista viestintää kutsutaan myös yhteystoiminnaksi ja sen keinoja ovat tapaamiset, puhelut, kirjeenvaihto sekä muu arkipäivän huomaavaisuus. Näillä keinoilla tähdätään ymmärryksen ja suopeuden lisäämiseen sekä tärkeiden tahojen käsitysten luotaamiseen. (Åberg 2002, 114 – 115.)

3.3 Markkinointiviestinnän suunnittelu

Organisaatiot tähtäävät integroituun markkinointiviestintään, jota ei voida saavuttaa ilman markkinointiviestinnän suunnittelua. On tärkeää tietää, että hyvä suunnittelu on markkinointiviestinnän a ja o, ja se erottaa hyvät ja huonot markkinointiviestijät toisistaan. Hyvät markkinointiviestijät harjoittavat lyhytjänteistä, alle vuoden pituista, suunnittelua ja voivat tällä tavalla toimiessaan tuottaa jotain uutta markkinointiviestintäänsä. (Karjaluoto 2010, 20 – 21.)

Taulukko neljä esittelee markkinointiviestinnän suunnittelun vaiheet Karjaluodon (2010, 20 - 21) mukaan. Markkinointiviestinnän suunnittelun ensimmäinen vaihe on markkinoinnin tavoitteiden määrittely ja niiden linkityksestä markkinointistrategioihin. Seuraavaksi voidaan sitten pohtia viestinnän tavoitteita. Kolmannessa vaiheessa valitaan keinot, kanavat ja mediat. Vasta neljänneksi tulee budjetin määrittely. Yleensä organisaatioiden suurimpia virheitä markkinointiviestinnän suunnittelussa onkin budjetin määrittäminen heti ensimmäisessä vaiheessa eli suunnittelun lähtökoh- ta on raha. Viimeisessä vaiheessa mitataan ja analysoidaan markkinointiviestinnän tu- lokset.

Taulukko 4. Markkinointiviestinnän suunnittelun vaiheet (Karjaluoto 2010, 20 - 21).

Markkinointi- strategia ja ta- voitteet	Viestinnän tavoitteet	Keinot, kana- vat ja mediava- linta	Budjetti	Mittaaminen ja tulokset
MIKSI?	MITÄ?	MITEN JA MISSÄ?	KUINKA PALJON?	KUINKA TEHOKAS?

3.4 Palvelujen markkinointi

Palveluilla tarkoitetaan aineettomia hyödykkeitä, joita ei voi varastoida, koskettaa, maistaa tai haistaa. Palveluiden tuottamisen ja kuluttamisen edistämässä viestinnällä on suuri rooli. (Isohookana 2007, 65.) Grönroos (2003, 227) jakaa peruspalvelupake- tin kolmeen osaan: ydinpalvelu, avustavat palvelut (ja tuotteet), tukipalvelut (ja - tuotteet). Ydinpalvelut ovat markkinoilla olon syy eli organisaation pääpalvelu. Avus- tavat palvelut ovat pääpalvelua tukevia palveluita, jotka helpottavat ydinpalvelun käyttöä. Tukipalvelut antavat ydinpalveluun lisäarvoa asiakkaalle ja niillä erottaudu- taan kilpailijoista.

Viestinnän rooli käy ilmi Grönroosin (2003, 229 - 233) palvelutarjoomassa, jossa pal- veluajatus on kaiken ydin. Palveluajatus määrittää ydinpalvelun, avustavat palvelut ja tukipalvelut, kuinka peruspaketti laitetaan saataville, kuinka vuorovaikutustilanteita kehitetään sekä kuinka asiakkaita valmennetaan prosessiin osallistumiseen. Palvelun saavutettavuustekijöillä vaikutetaan voimakkaasti siihen mielikuvaan, joka asiakkaille

syntyy palvelusta ja sitä tarjoavasta yrityksestä tai organisaatiosta. Saavutettavuustekijöitä ovat muun muassa henkilökunnan määrä ja taidot, aukioloajat ja aikataulut, toimistojen ja palvelupisteiden sijainti, viihtyvyys, ulkonäkö sekä sisustus, asiakirjat ja niiden selkeys, prosessiin samanaikaisesti osallistuvien asiakkaiden määrä ja osaaminen sekä puhelimen ja verkon kautta tapahtuvan asioinnin ja asiakaspalvelun helppous. Kohtaamiset, joita asiakkailla on palveluorganisaation henkilökunnan kanssa muodostavat vuorovaikutusta. Vuorovaikutus voi olla myös fyysistä ja teknistä esimerkiksi asiakirjojen täyttämistä tai koneiden ja laitteiden käyttämisestä. Kaikki nämä vuorovaikutustilanteet vaikuttavat palvelun koettuun laatuun, joka voi olla positiivinen tai negatiivinen. Myös asiakkaan osallistumisella on vaikutusta palvelun laatuun, jota hän voi omalla asennoitumisellaan ja käyttäytymisellään joko parantaa tai heikentää. Esimerkiksi bussin kuljettaja voi ilahtua asiakkaan sanomasta kiitoksesta tai hyvän päivän toivotuksesta. Viestinnän onnistumiseen tarvitaan siis kaksi osapuolta, sekä viestin lähettäjä että vastaanottaja.

4 DIGITAALINEN MARKKINOINTIVIESTITÄ

Karjaluodon (2010, 13 - 14) mukaan digitaaliselle markkinointiviestinnälle on vaikeaa löytää yhtä yksittäistä määritelmää. Digitaalisesta markkinointiviestinnästä puhuttaessa voidaankin käyttää käsitteitä, kuten esimerkiksi verkkoviestintä, internetmarkkinointi, sähköpostimarkkinointi, digitaalinen teknologia tai e-media. Karjaluodon mielestä paras termi kuvaamaan näitä kaikkia onkin digitaalinen markkinointiviestintä, joka tarkoittaa *uusien markkinointiviestinnän digitaalisten muotojen ja medioiden, kuten internetin, mobiilimedian ja muiden interaktiivisten eli vuorovaikutteisten kanavien hyödyntämistä markkinointiviestinnässä*. Digitaalisen markkinoinnin tunnetuimpia muotoja ovat esimerkiksi sähköinen suoramarkkinointi, joka kattaa sähköpostin ja mobiilin sekä internetmainonta, johon kuuluvat internetsivut, kampanjasivustot ja verkkomainonta (bannerit ja hakukonemarkkinointi). Vielä vähemmän tunnettuja muotoja ovat esimerkiksi viraali- ja mobiilimarkkinointi, mainospelit, sosiaalinen media (Facebook, Twitter, YouTube), interaktiivinen televisio sekä verkkoseminaarit ja -kilpailut.

Kärjistäen voidaan sanoa, että lainalaisuudeltaan ja määritelmiltään digitaalinen markkinointiviestintä vastaa tavallista markkinointiviestintää. Erona näiden kahden

välillä on kuitenkin se, että digitaalinen markkinointiviestinnän avulla organisaatio tavoittaa tehokkaammin kohderyhmänsä. (Karjaluo 2010, 14.)

4.1 Internetsivut

Organisaation internetsivuja voidaan kutsua myös kotisivuiksi tai www-sivuiksi. Internetsivut ovat yksi organisaation olennaisimmista medioista, ja se onkin organisaation ainoa verkkopalvelu, joka on organisaation täydellisessä hallinnassa niin visuaalisuudeltaan, sisällöltään kuin toiminnallisuudeltaan. Internetsivuillaan organisaatio voi ilmentää brändiään juuri halutulla tavalla. Tärkeimmät internetsivujen ominaisuudet ovat toimintavarmuus, selkeys ja informatiivisuus. Organisaation internetsivujen yleisimmät tehtävät ovat siis imagon hallinta, tuote- ja palvelutiedon jakaminen, markkinointiviestinnän ja kampanjoinnin tuki, myynti, asiakassuhteen hoitoon liittyvät palvelut, tuotteiden ja palveluiden käytön tai ongelmatilanteiden tukeminen sekä muun itsepalvelun tarjoaminen. (Pullinen 2009, 27, Kalliola 2009, 177.) Internetin käyttäminen kuluttajien keskuudessa on nykyään jo melkein itsestäänselvyys, joten organisaatiolle on suorastaan noloa, jos sillä ei ole omia internetsivuja. (Korpela & Linjama 2005, 49.)

Internetsivujen ydin on sisältö, joka esittelee organisaation toiminnan ja faktat sekä tuotteet kiinnostavalla tavalla. On suositeltavaa, että ainakin seuraavat faktat löytyvät organisaation internetsivuilta: johto, henkilöstö, toimintatapa, lyhyt historiikki sekä asiakkaiden esittely mahdollisuuksien mukaan, tuotteet, ratkaisut ja palvelut asiakkaan kannalta, jälleenmyyjät tai muut tavat ostaa tuotteita, tukipalvelut, rekrytointi sekä yhteystiedot karttoineen, liikenneyhteyksineen ja kuvineen toimitalosta. Mikäli organisaation kohderyhmä on kansainvälistä, on hyvä tarjota myös eri kieliversioita. Myös videoiden, kuvien sekä muun multimedian avulla voidaan ilmentää hyvin organisaation tuotteita tai palveluita. (Kalliola 2009, 177 – 180.)

Isohookana (2007, 275) kehottaa organisaatiota ylläpitämään internetsivuja jatkuvasti ja esimerkiksi poistamaan vanhentuneet tiedot. Organisaatio voi antaa itsestään positiivisen vaikutelman dynaamisilla, toimivilla ja vuorovaikutteisilla internetsivuilla. Internetsivujen avulla organisaatio tarjoaa asiakkaalleen lisäarvoa, jota hän ei muualta saa.

4.2 Hakukoneoptimointi

Hakukoneella tarkoitetaan tavallisella www-selaimella käytettävää ohjelmaa, joka haakee automaattisesti ja jatkuvasti www-sivustolla esiintyviä sanoja. Hakukoneet etsivät sanoja vain sellaisilta sivustoilta, joille se löytää linkkejä pitkin kulkevan reitin. Hakukoneen reitti perustuu siis linkkeihin. (Korhonen 2003, 49.) Suomen ylivoimaisesti käytetyin hakukone ajanjaksolla 08/2011 - 08/2012 oli Google, 96,76 %:n markkinaosuudellaan (Hakukoneiden markkinaosuudet Suomessa). Tästä syystä käsittelen seuraavassa vain Googlen hakukoneoptimointia. Googlen vahvuuksia hakukoneiden kilpailevilla markkinoilla ovat hakutulosten laajuus sekä lahjomattomuus. Yritykset tai organisaatiot eivät siis voi ostaa omille tuotteilleen tai nimelleen korkeampaa sijoitusta hakutulostoissa. (Korhonen 2003, 50.)

Hakukonemarkkinoinnin tavoitteena on lisätä tuotteen näkyvyyttä hakukoneiden tulossivuilla. Yrityksellä tai organisaatiolla on käytännössä kaksi tapaa lisätä näkyvyyttä: maksettu hakusanamainonta ja luonnollisen hakutulossijoituksen parantaminen eli hakukoneoptimointi. (Larvanko 2009, 91.) Kerron seuraavassa vain hakukoneoptimoinnista, koska maksettu hakusanamainonta ei kuulu opinnäytetyöni aiheajaukseen.

Sivustolle laitettavilla linkeillä on oleellinen rooli siinä, miten hakukoneet rankkaavat sivut. Linkkityyppejä on kolme: sisään tulevat (inbound links), ulos lähtevät (outbound links) ja sivuston sisäiset (cross links) linkit. Sisään tulevat linkit ovat niitä, joihin muut sivustot osoittavat omalle sivustollesi, ja ne ovat näin tärkein linkkityyppi. Joten mitä enemmän ja mitä suositumpia sivustolle tulevia linkkejä sisältävät sivustot ovat, sen parempi. Ulos lähteviä, arvostettuja linkkejä on hyvä olla sivustolla kohtuullisesti. Arvostetut linkit lisäävät sivuston uskottavuutta ja tietenkin tarjoavat hyödyllistä tietoa kävijöille. Davisin mukaan tässäkin asiassa kannattaa kuitenkin säilyttää kohtuus, koska jokainen ulos lähtevä linkki lisää sitä riskiä, että kävijä ohjautuu pois sivustolta. Google myös vähentää sivuston rankkauksesta pisteitä, jos sivustolla on liian paljon ulos lähteviä linkkejä. Davisin suositusmäärä ulos lähtevistä linkeistä on yhtä sivua kohti vähintään kaksi tai kolme ja enintään 10 - 15. Sivuston sisäiset linkit vievät sivuston sisällä sivulta toisella ja helpottavat siten navigointia sivustolla. (Davis 2007, 65 – 68.)

Sivun koko on ihannetapauksessa 100 - 250 sanaa, joihin on sisällytetty niin monta avainsanaa kuin mahdollista. Yli 250 sanan sivujen tekeminen ei ole väärin, mutta

saattavat mainonnan näkökulmasta tuhлата sisältöä. 250 sanaa mahtuu suunnilleen yhdelle näyttöruudulle eikä sivulla kävijän tarvitse vierittää sivua alaspäin. (Davis 2007, 68.)

Hakukoneoptimoinnin kannalta tärkeimpiä ovat sivuston tekstit ja erityisesti sivuston avainsanat. Avainsanat ovat siis hakusanoja, joilla verkossa kävijät etsivät haluamaansa tietoa sisältäviä sivustoja. Avainsanat tulisi sisällyttää tekstin joukkoon mahdollisimman luonnollisella tavalla. Avainsanoja tulisi olla ainakin sivun body-tekstin joukossa, metatiedoissa, sivun otsikkorivissä, otsikoissa, linkeissä, kuvissa sekä lihavoineissa. (Davis 2007, 69 – 70.)

Hakukoneoptimoinnilla on myös riskinsä. Liika hakusanojen optimointi voi vieraantuttaa lukijan kokonaan pois tekstistä. Esimerkiksi liikaa linkkejä sisältävää ja väkisin tuotettua ylipitkää tekstiä on raskasta ja vaikeaa lukea. (Kortesuo 2009, 98 – 99.)

4.3 Verkkonäkyvyys

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n verkkosivuston tarkoituksena on tarjota tietoa kohdeyleisölleen eli Kymenlaakson asukkaille ja sen matkailijoille. Siksi www.kyvi.fi-sivuston tekstisisältöä suunnitellessa ja kirjoittaessa on hyvä ottaa huomioon verkkonäkyvyys. Sivuston sisältö suunnitellaan niin, että sen verkkonäkyvyys on hyvä. Hyvä verkkonäkyvyys tarkoittaa sitä, että sivusto ja sen sisältö houkuttavat kohdeyleisöä vierailemaan sivustolla. Sivustot voidaan luokitella sen mukaan, kuinka paljon ne houkuttelevat kävijöitä. Sivuston liikenne on laaja-alaista (broad), kun sillä on paljon kävijöitä. Keskittynyt (focused) liikenne tarkoittaa sitä, että sivustolla on suppea joukko kävijöitä. Nonprofit-organisaationa Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n tarkoituksena ei kuitenkaan ole ansaita rahaa verkkosivustoltaan, kuten yleensä hyvällä verkkonäkyvyydellä tähdätään. Tarkoituksena on, että www.kyvi.fi-sivusto nousee hyvin esiin kohderyhmän hakukone-etsinnöissä ja sivustolla oleva tieto on oikeaa ja tarpeellista. Näin www.kyvi.fi-sivustolle riittänee keskittynyt liikenne. (Davis 2007, 3.)

Menestyville verkkosivustoille on yhteistä se, että ne kuuluvat ainakin yhteen seuraavista luokista: hauskat nettisivustot, hyödylliset ilmaiset palvelut ja ohjelmistot, aikakauslehdet ja sanomalehdet, blogit, käytännöllistä informaatiota tarjoavat sisältösivut ja niche-sivustot, verkkokauppasivustot sekä yhteisöt. www.kyvi.fi-sivusto kuuluu siis

selkeästi käytännöllistä informaatiota tarjoaviin sisältösivustoihin, jotka voivat tarjota informaatiota esimerkiksi teknologiasta, ihmissuhteista tai matkakohteista tietylle kohderyhmälle. (Davis 2007, 4 – 9.)

Davis esittää viisi ohjenuoraa, joita noudattamalla voidaan luoda selkeää sisältöä verkkosivustolle ja varmistaa näin myös hyvä verkkonäkyvyys. Davisin mukaan sisältö onkin verkkosivuston ”kuningas”, jota ei saisi häiritä laittamalla sivustolle sellaista, joka vetää huomion pois itse sisällöstä. Näin toimimalla vaikeutuu myös etsityn sisällön löytäminen. Ensimmäinen ohje on, että *tulee olla selvää, että sivuston tarkoitus on selkeästi esittää sisältöä*. Sivuston nimestä ja sivustoilla esiintyvistä otsikoista tulisi käydä selkeästi ilmi, että sivuston tarkoituksena on esittää sisältöä. Toinen ohje on, että *sivuston suunnittelun tulee palvella sisällön esittämistarkoitusta*. Toisin sanoen sivuston suunnitteluvaiheessa tulisi pyrkiä helppoon navigointiin ja sisällön kehystämiseen eli tarjoamaan vain oleelliset tiedot. Kolmas ohje on, että *tiettyjen sisältökohtien ja aihealueiden tulee olla helposti löydettävissä*. Tämä voidaan mahdollistaa tarjoamalla vaihtoehtoja tiedon löytämiseen esimerkiksi hakemistosivuja, hakukenttiä, sivustokarttoja ja aihealueita. Neljännen erittäin tärkeän ohjeen mukaan *tekstin tulee olla helposti luettavaa*. Fontin tulisi olla helposti luettava, ei liian iso eikä liian pieni, ja tausta- ja väriyhdistelmän tulisi olla helppolukuinen silmille. Musta teksti valkoisella pohjalla toimii varmasti. Viidennen ohjeen mukaan kuvitus tulisi pitää yksinkertaisena. Esimerkiksi animaatioiden ja muiden näyttävien kuvien käyttöä tulisi välttää. (Davis 2007, 15.)

Davis neuvoo pitämään sivut suhteellisen lyhyinä, mutta sivuja olisi hyvä olla enemmän. Tämä neuvo pätee ainakin siinä tapauksessa, kun sivuston tarkoituksena ansaita tuloja. Artikkeleita ei olisi kuitenkaan hyvä jakaa eri osiin, joka saattaa vaikeuttaa lukemista ja näin ärsyttää sivustolla kävijää. Sisältösivu on pituudeltaan luonnollinen eli sopiva, kun se *mahtuu kohtuullisesti suurennettuun selainikkunaan ilman, että lukija joutuu vierittämään sivua alaspäin*. Myöskään sivun leveyden ei tulisi olla niin suuri, että lukija joutuu vierittämään sivupalkkia oikealle ja takaisin vasemmalle. (Davis 2007, 17.)

Hyvän verkkonäkyvyyden luomiseksi sivuston ja sen sisällön tulisi pysyä tuoreena, koska hakukoneet suosivat tuoretta sisältöä. Tehtävä ei ole Davisin mukaan helppo, mutta yksi tapa on esimerkiksi tuottaa sivustolle säännöllisin välein artikkeleita tai pe-

rustaa blogi. Säännöllinen uusi blogimerkintä tulee huomatuksi hakukoneissa. Tuore, vaihtuva sisältö yhdistettynä sivuston ydinlähdemateriaaliin on avain hyvään verkkonäkyvyyteen. (Davis 2007, 20.)

Sivuston ilmoittaminen hakukoneisiin on ilmaista ja edistää verkkosivuston verkkonäkyvyyttä. Google käyttää muiden hakukoneiden ohella hakurobotteja, jotka hakevat ja haravoivat verkossa sivustoja ja löydettyään ne sijoittavat ne tietokantaansa. Lisäksi Google käyttää ohjelmistoa, joka laittaa järjestykseen hakukoneensa hakemiston sisältämiä sivustoja määrittääkseen niiden toimitusjärjestyksen, kun Googlestä haetaan tiettyä avainsanaa tai -lausetta. (Davis 2007, 29, 30.)

4.4 Verkkokirjoittaminen

Verkkokirjoittamisen ja tavallisen kirjoittamisen raja on nykyisin hyvin häilyvä. Kysymys on pikemminkin aste-eroista. Verkossa julkaistu teksti ei välttämättä erotu perinteisestä tekstistä mitenkään muuten, kuin jakelu- ja/tai tuotantotekniikaltaan. Verkkoteksti kirjoitetaan samalla tavalla kuin kirjoitetaan tavallista printtitekstiä. Lukija saattaa jopa tulostaa verkkotekstin ja lukee tekstin paperilta. (Alasilta 2002, 22 – 23.) George Orwellin (1946) esseeseen *Politics and the English language* kirjoittamat ohjeet kirjoittajille pätevät myös tämän päivän verkkokirjoittajiin: *1. Älä koskaan käytä kuluneita kielikuvia, vertauksia tai sanontoja. 2. Älä koskaan käytä pitkää sanaa, jos voit käyttää lyhyttä. 3. Jos sanan voi jättää pois, jätä se. 4. Älä koskaan käytä passiivia, jos voit käyttää aktiivimuotoa. 6. Älä koskaan käytä vieraskielistä ilmaisua, tieteellistä sanaa tai ammattitermiä, jos voit korvata sen arkikielellä. 7. Riko näitä sääntöjä, jos vaihtoehtona on suoranaisten moukkamaisuus.*

Verkkokirjoittamisella tähdätään hyvään, tehokkaaseen, menestyvään sekä laadukkaaseen viestinnän sisältöön. Verkkotekstin vakiintuneet peruskriteerit ovat: lyhyys (koskee kappaleita, lauseita ja sanoja), tärkeimmän asian mainitseminen ensin ja epäjatkuvuuden huomioiminen. Koska verkkotekstiä yleensä vain silmäilläään lukemisen sijaan, tulisi tekstin olla harkitun ilmavaa. Verkkotekstissä kappaleet kannattaa jakaa alle viisriviseksi, vaikka asia tai aihe ei vielä vaihtuisikaan. Tämä aiheuttaa sen, että sivua pitää vierittää alas, mutta se on pienempi paha kuin se, että lukija ei jaksa lukea möhkälemäisiä kappaleita loppuun. Ja-sanan korvikkeita kuten *sekä – että*, *paitsi – myös* tai *aina sieltä – sinne asti* kannattaa välttää, koska ne tekevät tekstistä raskaan ja ylitsepursuavan. Pelkän ja-sanan käyttö on suositeltavampaa. Sanojen käytössä suosi-

tellaan käytettäväksi lyhyitä muotoja ja napakoita synonyymejä, jolloin verkkotekstin rivitys asettuu kauniimmin. Jos tekstissä halutaan käyttää yli kolmen asian luetteloa, kannattaa käyttää ”pallukkalistoja”. Tekstin alkuun laitetaan lukijan, ei organisaation, kannalta tärkein asia, jolloin lukija löytää etsimänsä tiedon heti, eikä hänen tarvitse vierittää sivua alaspäin. Ehdottomasti ei-suositeltavia tapoja ovat alleviivaus (vain linkeille), kursivointi (mieluummin lihavointi, mutta senkin käyttö varoen ja johdonmukaisesti), suuraakkosilla kirjoittaminen (ei myöskään otsikoissa eikä valikoissa) sekä keskitetty teksti (raskas lukea). (Kuokkanen, Pohjanoksa & Raaska 2007, 185 – 189.)

Gerry McGovernin (2003) verkkoartikkeli Seitsemän verkkokirjoittamisen kuolemansyntiä esittelee yleisimpiä verkkokirjoittajien virheitä. Edellisessä kappaleessa käytyjen verkkotekstin peruskriteereihin voisi McGovernin listalta lisätä vielä Kolmannen kuolemansynnin: tekstin kieliopillisen virheettömyyden ja Viidennen kuolemansynnin: otsikkojen tärkeyden. Verkkoon ei yksinkertaisesti voi laittaa kielioppivirheitä vilisevää tekstiä ja otsikot ovat verkkotekstin tärkein sisältöosa. Otsikoiden tulisi olla tarpeeksi lyhyitä, selkeitä ja kuvailevia. Kortesus (2009, 22, 24) neuvoa tekemään otsikoista sekä kiinnostavia että informatiivisia huomioiden kuitenkin eri juttutyypit. Tietoartikkelin tai muun informatiivisen jutun yhteydessä käytettävät otsikot voivat olla perinteisiä nimeäviä otsikoita, koska niitä luetaan tiedon saamisen vuoksi. Jos juttu sisältää ohjetyyppistä tekstiä, voidaan käyttää toiminnallisia, mutta puhuttelevia otsikoita. Ohjeet kannattaa laittaa *sinä*-muotoon, esimerkiksi ”*tee tämä*” tai ”*näin tee!*”. Otsikoissa ei saa käyttää liian pitkiä sanoja, lyhenteitä tai symboleita, numeroita, toistavia sanoja tai puhkikuluneita sanoja tai sanontoja. *Olla*-sana jätetään myös yleisemmin pois. Otsikkoon ei kuulu myöskään piste, mutta kysymysmerkkiä tai huutomerkkiä voidaan käyttää yksi kerrallaan.

Yadinin (2001, 33) mukaan verkkotekstiin kannattaa sisällyttää ns. laukaisevia sanoja (trigger words), joilla tarkoitetaan sanoja, jotka kiinnittävät lukijan huomion, synnyttävät kiinnostusta ja rohkaisevat toimimaan. Tällaisia laukaisevia sanatyyppejä on kolmenlaisia: motivoivia, ystävällisiä ja rohkaisevia. Ei-motivoivat sanat ovat sellaisia, joita lukija ei ymmärrä ja jotka vieraannuttavat hänet tekstistä. Jokaisella sanalla tulisi olla tarkoitus. Verkkokirjoittaja ei saisi koskaan käyttää sellaisia sanoja, joista hän pitää, jos niillä ei ole tarkoitusta.

4.5 Julkaisujärjestelmät

Julkaisujärjestelmällä tarkoitetaan tyypillisesti kevyttä tai keskiraskasta avoimen lähdekoodin sisällönhallintajärjestelmää, jonka avulla hallitaan verkkosivuston sisältöä. Julkaisujärjestelmien käyttö ei vaadi käyttäjältä ohjelmointitaitoja. Julkaisujärjestelmien käyttö on hyödyksi erityisesti silloin, kun esimerkiksi verkkosivustolla on monta aktiivista ylläpitäjää ja verkkosivuston sisältö muuttuu usein. Termeinä julkaisujärjestelmää ja sisällönhallintajärjestelmää vastaa englanninkielinen vastine CMS, joka on lyhenne sanoista Content Management System. Julkaisujärjestelmää suositellaan käytettäväksi silloin, kun nimenomaan vain julkaistaan isoja tai pieniä järjestelmiä. Sen sijaan sisällönhallintajärjestelmää suositellaan käytettäväksi silloin, kun halutaan hallita laajaa sisältömassaa, johon voi kuulua muun muassa verkkopalveluiden, intranetin, dokumenttien, sopimusten ja sähköpostin hallintaa. Vuonna 2010 suosituimmat avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmät Suomessa olivat numerojärjestyksessään WordPress, Joomla, Drupal, Liferay, Alfresco, eZ Publish, DotNetNuke, Plone, Umbrao sekä Midgard, OpenCMS, Typo3 ja SilverStripe (jaetulla 10. sijalla). (Vierityspalkki.fi, 2013.)

WordPress on julkaisujärjestelmä, joka on alun perin tullut tunnetuksi nimenomaan blogi-julkaisujärjestelmänä. WordPress-julkaisujärjestelmä alkoi toimia vuonna 2003 ja sen on luonut amerikkalainen Matt Mullenweg. Vuonna 2010 WordPress oli käyttäjämääriltään maailman suosituin avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmä. WordPressillä voi hallita monipuolisesti sisältöä, johon kuuluu kirjoitetun tekstin lisäksi kuvaa, ääntä ja videota. Erityisen hyvin se toimii toimituksellisilla sivustoilla, joiden pääsisältö on teksti. Hedengrenin (2010, 174 - 175) mukaan ei ole olemassa sanoma- tai aikakauslehdien verkkosivustoa, jota WordPress-julkaisujärjestelmällä ei voisi rakentaa ja hallita. WordPress soveltuu hyvin julkaisujärjestelmäksi, jos käyttäjä haluaa järjestelmän, joka on ilmainen avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmä sekä lisäksi nopea ja helppo käyttää. WordPress on myös helposti laajennettavissa ja se soveltuu hyvin liitännäisten (plugins) suunnitteluun ja rakentamiseen. Kuten jo aiemmin mainitsin, WordPressin paras ominaisuus on sen soveltuvuus erityisesti tekstisisällön hallintaan, mutta se soveltuu hyvin myös kuvien perushallintaan. WordPressiä käyttävät niin yksityiset bloggaajat kuin yritykset. (Cole, Jackson Armitage, Jones & Way 2010, 2 – 3.)

5 PRODUKTIIVISEN TYÖN JA TEORIAN YHDISTÄMINEN

5.1 Suunnittelu ja aikataulutus

Kirjoitin sopimuksen opinnäytetyöstä joulukuussa 2012, käytyäni ensin marraskuun lopussa neuvottelemassa asiasta Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n toiminnanjohtajan kanssa. Neuvottelussa sovimme työnjaosta, työtavoista ja aikataulusta. Alkuperäinen aikataulusuunnitelma oli, että ensimmäinen julkaistava versio verkkosivustosta olisi valmis 10.3.2013 ja toinen versio 30.4.2013. Opinnäytetyöprosessiin kuului vierailuja Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n virkistyskohteissa paikan päällä ja ensimmäisessä neuvottelussa teimme löyhän aikataulusuunnitelman kohdekäynneistä. Itseni lisäksi kohteissa vierailisi yhdistyksen toiminnanjohtaja sekä toinen opiskelija Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta, jonka tehtävänä oli tehdä kohteista kuva- ja videomateriaalia. Kohdekäyntien aikataulu piti siis sovittaa jokaisen kolmen henkilön aikatauluun sopivaksi ja lisäksi sään piti olla kuvauskelpoinen. Neuvotteluissa sovimme, että tekisimme ensimmäisen kohdekäynnin jo joulukuussa, mikäli säät sen sallisivat. Seuraavat kohdekäynnit sovimme alustavasti tammikuulle. Suunnitellut kohdeet joulukuun ja tammikuun soveltuvat ympärivuotiseen käyttöön, kun taas osa loppuista kohteista ovat selkeästi kesäkohteita, jonne ei talvella pääse.

Joulukuun ja tammikuun keräsin materiaalia opinnäytetyön teoriaosuutta varten ja tutustuin teoriaan ennen varsinaista produktiivisen työn kirjoittamisvaihetta. Lisäksi tammikuussa pidimme toisen neuvottelun, jossa tutustuimme WordPress-julkaisujärjestelmään ja sen käyttöön. Koska viimeinen kohdekäynti oli niinkin myöhään kuin huhtikuun puolella välissä, kirjoitin teoriaosuutta ja itse produktiivista työtä vuorotellen.

Joulukuulle suunniteltua ensimmäistä kohdekäyntiä jouduttiin siirtämään eteenpäin huonojen kuvaussäiden takia. Ensimmäinen kohdekäynti oli lopulta vasta tammikuun lopussa, toinen käynti helmikuussa, kolmas maaliskuussa ja viimeinen huhtikuun puolella välissä. Kohdekäyntien aikataulussa ei selkeästi pystytty pitäytymään. Suunniteltu aikataulu kohteiden osalta oli, että olisimme pystyneet vierailemaan talvikohteissa tammikuun aikana. Suurin syy aikataulun pettämiseen kohteitten osalta oli huono kuvaussää.

Kohdekäyntien viivästyminen myös myöhästytti verkkosivuston ensimmäisen suunnitellun julkaisun ajankohtaa. Loppujen lopuksi verkkosivuston ensimmäinen julkaisu siirrettiin huhtikuun loppuun. Kun kävin viimeisessä tapaamisessa ja palautetilaisuudessa 29.4.2013, oli julkaisuajankohtaa siirretty taas eteenpäin sivuston viimeisten teknisten ongelmien vuoksi. Kaiken kaikkiaan kirjoitin www.kyvi.fi-verkkosivustolle Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n kohteista Heisanharjun, Väliväylän (Kyykoski, Sulunkoski, Taikinakoski, Tirva, Mankki, Paaskoski), Kymijoen (Huhdanniemmi, Susikoski, Kuovinkallio) sekä Salpalinjan (Härkämäki, Muhikko, Vahtivuori, Matsu) kohdekuvaukset. Loput kuvaukset kohteista kirjoitti yhdistyksen toiminnanjohtaja.

5.2 Toteutus

Sain Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n toiminnanjohtajalta ohjeita ja toiveita siitä, kuinka sivuston sisältöä pitäisi kirjoittaa. Tavoitteena oli kirjoittaa sujuvaa, hyvää ja kerronnallista tekstiä. Tekstit on myös tarkoitus tulevaisuudessa kääntää ainakin englanniksi, saksaksi ja venäjäksi, joten suomenkielistä tekstiä kirjoittaessa piti välttää käsitteitä, joita ei esimerkiksi venäjän kielessä ole ollenkaan. Yksi esimerkki tällaisista sanoista on ”jokamiehenoikeudet”. Lisäksi sain ohjeeksi kirjoittaa kohteiden harrastus- ja aktiviteettimahdollisuuksista erikseen kesä- ja talvikuvaukset. Kun sivusto julkaistaan, tarkoituksena on päivittää niitä siten, että kesä kautena sivuilla näkyvät kohteiden kesäkuvaukset ja talvella talvikuvaukset.

Kohteiden kirjoitusprosessi lähti ensiksi aina liikkeelle siitä, että vierailimme kohteissa paikan päällä. Kohteen ja sen ympäristön näkeminen ja aistiminen oli välttämätöntä ns. kerronnallisen tekstin tuottamiseksi. Tein paikan päällä muistiinpanoja esimerkiksi taukopaikkojen harrastusmahdollisuuksista ja varustuksesta. Yhdistyksen toiminnanjohtaja kertoi kussakin kohteessa kirjoittamiseen tarvitsemiani faktoja kohteesta ja muita mainitsemisen arvoisia seikkoja. Ympäristön tunnelmasta ja vaikutelmasta luotin pääasiassa muistiini ja joskus myös kameralla ottamiini valokuviin. Muistiinpanojen, omien muistikuvien, valokuvien ja karttojen ja mahdollisesti jo internetistä löytyvän tiedon avulla pystyin aika vaivattomasti kirjoittamaan kohdekuvaukset. Tietenkin ensimmäisten kohteiden kohdalla kirjoittaminen oli vielä hidasta ja hapuilevaa, mutta mitä enemmän kuvauksia kirjoitin sitä luontevammaksi kirjoitus muuttui. Eri-tyistä tarkkuutta ja joskus jopa salapoliisityötä vaativat mahdollisimman tarkat kartta-

tiedot, joissa neuvottiin ajo-ohjeet paikan päälle sekä kunkin kohteen sivulle laitettavat linkitykset lähistöltä löytyviin palveluihin ja nähtävyyksiin. Kirjoittaessa kohdekuvauksia yritin ottaa mahdollisimman hyvin huomioon esimerkiksi Googlen neuvot hakukoneoptimoinnista, sivuston verkkonäkyvyyden edistämisestä sekä ohjeet hyvästä verkkokirjoittamisesta. Jätän tässä osiossa käsittelemättä esimerkiksi sivuston ulkonäköön liittyvät tekijät sekä hakukoneoptimointiin liittyvät teot, (esimerkiksi hakukoneisiin ilmoittautuminen ja avainsanojen upottaminen otsikkoriveihin, jotka ovat selkeästi yhdistyksen tehtäviä) koska niiden suunnittelu ja toteutus eivät kuuluneet työkuvaani.

Kirjoitin sisältöä suoraan WordPress-julkaisujärjestelmään ja muokkasin tekstejä sitä mukaa, kun tarvetta sille tuli. Tämä osoittautui käteväksi ja nopeaksi tavaksi tuottaa sisältöä. Lisäksi yhdistyksen toiminnanjohtaja pystyi seuraamaan aikaansaannoksiani ja kommentoimaan niitä. Vaihtoehtona olisi ollut kirjoittaa tekstit ensin esimerkiksi Word-dokumenttimuotoon ja lisätä ne julkaisujärjestelmään vasta sen jälkeen. Suoraan julkaisujärjestelmään kirjoittaminen auttoi kuitenkin hahmottamaan sisällön paremmin, koska pystyin katselemaan tekstin asettumista suoraan verkkosivulle. Rutiinikseni muodostui kirjoittaa ensimmäinen versio kirjoittamieni muistiinpanojen pohjalta ja sen jälkeen muokata tekstiä sekä miettiä otsikoiden nimiä, sanavalintoja, kappalejaottelua ja linkityksiä.

Käsittelin kappaleessa 4.2 ja 4.3 hyvän verkkonäkyvyyden luomisen sekä hakukoneoptimoinnin teoriaa, jota käytin apuna kohdekuvauksia kirjoittaessani. Yritin pitää sivut sopivan pituisina, mutta joidenkin kohteiden kanssa tästä oli hieman joustettava. Syy tähän oli siinä, että joidenkin kohteiden osalla informaatiota oli vain niin runsaasti, että esimerkiksi sivun sisällön mahduttaminen 100 - 250 sanaan oli mahdotonta. Tärkeintä oli kuitenkin, että kaikki tarvittava informaatio saatiin sivulle. Avainsanoja en kirjoittaessa oikeastaan miettinyt, koska halusin, että kirjoittaminen ja teksti pysyisivät luonnollisen kuuloisina. Jälkeenpäin tekstejä lukiessani huomasin kuitenkin, että olin kirjoittanut tekstin joukkoon tiedostamattani avainsanoja, joita verkossa kävijät käyttävät kyseistä informaatiota etsiessään. Sivuille lisäämäni ns. ulos lähtevien linkkien määrän pystyin pitämään kohtuullisena.

6 PÄÄTELMÄT

Ennen varsinaisen opinnäytetyöni aiheen löytymistä tiesin haluavani tehdä mieluummin produktiivisen työn, kuin perinteisen tutkimuksellisen työn. Olen jo tehnyt aiempaan tutkintooni liittyvän kvantitatiivisen tutkielman, joten tällä kertaa halusin tehdä jotain käytännönläheistä ja konkreettista. Mielestäni produktiivisesta työstä voisi olla minulle myöhemmin hyötyä työelämässä. Verkkosivuston sisällön kirjoittaminen tuntui minulle sopivalta aiheelta opinnäytetyöksi.

Itse verkkosivuston sisällön kirjoittaminen oli minulle mielekästä. Teoriaosuus etenkin verkkokirjoittamisesta oli hyödyllistä ja poiminkin teoriasta monia ohjeita siitä, kuinka kirjoitetaan hyvää tekstiä verkkoon. Viestinnän teorian kertaaminen esimerkiksi markkinointiviestinnän osalta oli näin opintojen loppuvaiheessa hyödyllistä. WordPress-julkaisujärjestelmän käyttö oli minulle aiemmin jo jonkin verran tuttua, mutta nyt pääsin käyttämään sitä itsenäisesti huomattavasti enemmän ja pystyn nyt käyttämään järjestelmää sujuvasti. Näin siis opin lisää internetsivujen päivittämisestä. Koen nyt, että opin konkreettisesti, kuinka hyvää verkkosisältöä tuotetaan. Voisin kuvitella tekeväni vastaavanlaista työtä tulevaisuudessa. Lisäksi tietämykseni Kymenlaaksosta ja etenkin Kouvolan luonnosta sekä virkistysmatkailusta ovat lisääntyneet tämän opinnäytetyön tekemisen ansiosta. Ammatilliset taitoni kasvoivat varsinkin sisällöntuottamisella ja julkaisujärjestelmän hallinnalla. Uskon ja toivon, että tarvitsen näitäkin taitoja tulevissa työtehtävissäni.

Työn edetessä haasteeksi muodostui aikataulutus lähinnä epävakaaan talvisään vuoksi. Vierailut kohteisiin venyivät jopa huhtikuulle, minkä vuoksi verkkosivuston julkaisu viivästyi toukokuun alkuun 2013. Kirjoitin teoriaa ja sisältöä yhtä aikaa, mikä osoittautui toimivaksi ratkaisuksi. Näin teoria ja varsinkin osuus verkkokirjoittamisesta oli tuoreessa muistissa. Ensimmäisten sivujen kirjoittaminen oli vielä suhteellisen hidasta ja yritin kirjoittaa melkein pä liian runollisesti. Kun olin kirjoittanut kaikki tekstit, kävin kaikki uudelleen läpi ja peilasin kirjoitusta verkkokirjoittamisen ohjeisiin. Näin sain esimerkiksi teksteistä lyhyempiä ja tiiviimpiä, mikä oli myös toimeksiantajan toive. Henkilökohtaisesti esimerkiksi hakukoneoptimointiin ja verkkonäkyvyyden lisäämisen keinoihin olisin ehkä kaivannut ammattilaisen apua. Siksi tein niille sen, minkä pystyin, ja jätin verkkotekstit toimeksiantajan muokattaviksi. Muutoinkin pyrin noudattamaan toimeksiantajan ohjeita ja toiveita sovitusti. Viimeisessä tapaamisessa ja

palautetilaisuudessa kysyin vielä tarkemmin hakukoneoptimoinnista, jo ihan omasta mielenkiinnosta. Yhdistys aikoo asentaa sivuille ns. piilopilvikenttiä, jotka eivät näy ulospäin. Piilopilviin kirjoitetaan sanoja, joilla ihmiset hakevat tietoa. Tässä tapauksessa esimerkkejä tämmöisistä sanoista olisivat mm. ulkoilu, retkeily, majoitus, Heisanharju (tai mikä tahansa muu kohde), ulkoilureitit tai virkistyskohteet. Myös sivuille tuleviin kuviin on tärkeää laittaa kuvatekstit, jotka nostavat verkkonäkyvyyttä. Maksettua hakusanamainontaa yhdistys ei aio käyttää, mutta sen sijaan Google Analytics tulee yhdistyksen käyttöön. Näin yhdistys näkee esimerkiksi sen mistä maantieteellisistä paikoista haut tulevat.

Olen aikaansaannokseeni tyytyväinen, sillä saavutin työlle asetetut tavoitteet. Julkaistu verkkosivusto www.kyvi.fi palvelee hyvin käyttäjiänsä. Kirjoittamiani verkkotekstejä saatetaan käyttää myöhemmin yhdistyksen esittelymateriaaleissa. Printattua materiaalia tarvitaan silloin, kun yhdistys haluaa esitellä toimintaansa esimerkiksi kunnille. Opin työtä tehdessä konkreettisesti uusia taitoja ja kannoin vastuuni hyvin. Lisäksi opinnäytetyön tekeminen oikealle organisaatiolle kasvatti ammattimaisuutta. Vaikka työn loppuvaiheessa ja etenkin raportin kirjoittamisvaiheessa minulle oli tulla kiire, selviydyin kuitenkin kaikista aikatauluhaasteista. Myös palaute toimeksiantajalta oli positiivista. Vaikka aihealue oli laaja, olin onnistunut poimimaan teksteihin oleellimmat asiat ja tavoite saavutettiin. Kirjoitustaidoistani ja aktiivisuudesta sain myös kehuja. Aktiivisuudellani osoitin toimeksiantajan mukaan halukkuutta ja kiinnostusta tehdä vastaavanlaisia projekteja tulevaisuudessa. Vastaavanlaiset projektityöt kiinnostavatkin minua tulevaisuudessa. Kirjoittamiini teksteihin ei toimeksiantajan täytynyt tehdä muutoksia, vaan ne olivat julkaisukelpoisia sellaisinaan. Toki luin tekstit moneen kertaan läpi korjaten mahdollisia kirjoitusvirheitä ja ajatuskatkoksista johtuvaa epäselvää tekstiä. Jonkinlaista tekstin tiivistämistä tiettyjen kohteiden osalta toimeksiantaja saattaa tehdä tulevaisuudessa.

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n tarkoituksena on lisätä verkkosivustolleen blogi, jossa kuvataan virkistyskohteiden kunnostustoimenpiteitä. Kaikki kohteet kun eivät ole vielä aivan valmiita tai kunnostettuja. Blogin pitäminen on hyvä asia, koska organisaatioiden internetsivuille on hyvä tuottaa uutta sisältöä säännöllisesti. Blogin lisäksi sivustolle tulee verkkokauppa, joka myy esimerkiksi Kyvi-logoin varustettuja paitoja, hattuja sekä muita retkeilytarvikkeita. Myöhemmin sivuista julkaistaan myös mobiiliversio. Mielestäni sivustoa voisi lisäksi kehittää interaktiivisempaan suuntaan.

Sivustolle voisi kehittää esimerkiksi vieraskirjatyyppisen toiminnon, jossa kohteissa käyneet voisivat kertoa kokemuksistaan kohteissa ja antaa palautetta ja kehitysehdotuksia. Myös kohteissa kävijöistä olisi hyvä saada tietoja, ainakin ihan numerotilastoja siitä, kuinka paljon ihmisiä kohteissa yleensä vierailee ja mistä he tulevat. Nythän joissakin kohteissa on perinteisiä ruutuvihkoja, jotka toimittavat vieraskirjan virkaa, mutta toisaalta altistuvat säiden armoille.

LÄHTEET

Alasilta, A. 2002. Verkkokirjoittajan käsikirja. Helsinki: Inforviestintä Oy.

Cole, A., Jackson Armitage, R., Jones, B.R. & Way, J. 2010. Build your own wicked WordPress themes. Collingwood: SitePoint Pty. Ltd.

Davis, H. 2007. Google – Kuinka varmistat verkkonäkyvyytesi. Helsinki: Readme.fi.

Grönroos, C. 2003. Palveluiden johtaminen ja markkinointi. 2.painos. Helsinki: WSOY.

Hakukoneiden markkinaosuudet Suomessa. 08/2011 – 08/2012. Saatavissa:
<http://www.pokis.fi/hakukoneiden-markkinaosuudet-suomessa/> [viitattu 27.3.2013].

Hedengren, T.D. 2010. Smashing WordPress: Beyond the blog. Chichester: John Wiley and Sons, Ltd, Publication.

Isohookana, H. 2007. Yrityksen markkinointiviestintä. WSOY.

Juholin, E. 2009. Communicare! Viestintä strategiasta käytäntöön. 5. uudistettu painos. Infor Oy.

Kalliola, J. 2009. Täysin hallittu media. Klikkaa tästä - Internetmarkkinoinnin käsikirja. Helsinki: Mainostajien Liitto.

Karjaluoto, H. 2010. Digitaalinen markkinointiviestintä. Jyväskylä: WSOYpro Oy.

Korhonen, J. 2003. Iloa internetistä. Helsinki: Ajatus Kirjat.

Korpela, J.K. & Linjama, T. 2005. Web-suunnittelu. Jyväskylä: Docendo Finland Oy.

Kortesuo, K. 2009. Tekstiä ruudulla – Kirjoitamme verkkoon. Infor Oy.

Kuokkanen, E., Pohjanoksa, I. & Raaska, T. 2007. Digitaalisen viestinnän käsikirja. Infor Oy.

Kymenlaakson Liitto 2013. Saatavissa:

http://www.kymenlaakso.fi/suunnittelu_ja_kehittaminen/luonto_ja_ymparisto/virkistys.jsp [viitattu 11.3.2013].

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry, Liiketoimintasuunnitelma ja strategia 2013.

Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry. Säännöt.

Larvanko, L. 2009. Hakukonemarkkinointi tiivistetysti. Klikkaa tästä - Internetmarkkinoinnin käsikirja. Helsinki: Mainostajien Liitto.

McGovern, G. 2003. Seven deadly sins of web writing. Saatavissa:

<http://www.webpronews.com/seven-deadly-sins-of-web-writing-2003-07> [viitattu 17.4.2013].

Orwell, G. Politics and the English language. Saatavissa:

http://www.orwell.ru/library/essays/politics/english/e_polit [viitattu 17.4.2013].

Pullinen, J. 2009. Miltä internet näyttää markkinoijan näkökulmasta? Klikkaa tästä - Internetmarkkinoinnin käsikirja. Helsinki: Mainostajien Liitto.

Yadin, D. 2001. Creative Marketing Communications. 3. painos. Lontoo: Kogan Page Limited.

Vierityspalkki.fi 2013. Saatavissa: <http://vierityspalkki.fi/2008/03/31/julkaisujarjestelmat-suomessa-markkinakatsaus-2008/> [viitattu 12.3.2013].

Vierityspalkki.fi 2013. Saatavissa: <http://vierityspalkki.fi/2009/11/03/kasitesekamelskaa-julkaisujarjestelma-cms-portaali-sisallonhallintajarjestelma/> [viitattu 12.3.2013].

Vierityspalkki.fi 2013. Saatavissa: <http://vierityspalkki.fi/2010/02/25/avoimen-lhdekoodin-top-10-julkaisujarjestelmt-suomessa-2010/> [viitattu 12.3.2013].

Vuokko, P. 2003. Markkinointiviestintä. Merkitys, vaikutus ja keinot. Helsinki: WSOY.

Vuokko, P. 2004. Nonprofit-organisaatioiden markkinointiviestintä. Helsinki: WSOY.

Åberg, L. 2002. Viestinnän strategiat. 3. painos. Inforviestintä Oy.

Åberg, L. 2003. Viestintä – tuloksen tekijä. 9. painos. Helsinki: Inforviestintä Oy.

Kirjoittamani verkkotekstit www.kyvi.fi-verkkosivustolle

VÄLIVÄYLÄ

Väliväylä on Saimaalta alkunsa saava ja Kymijokeen yhtyvä vesistöreitti, joka on suosittu melontareitti sekä kalaisista vesistään tunnettu kalastuskohde. Väliväylää käytettiin uittoon Saimaalta aina 1970-luvulle asti. Reitin vesi on puhdasta ja raikasta ja vesistöreitin vettä käytetäänkin Kouvolan alueen raakavesilähteenä. Väliväylän idylliset koski- ja järvimaisemat taukopaikkoineen toivottavat tervetulleeksi niin melojat, päiväpatikoijat ja -retkeilijät, pyöräilijät, kalastajat, hiihtäjät, lumikenkäilijät, sauvakävelijät, lapsiperheet, liikuntarajoitteiset, marjastajat, uimarit, paikalliset asukkaat kuin matkailijat, vuoden jokaisena päivänä. Ethän unohda ottaa mukaasi kameraa!

Virran viemää Saimaalta Kymijoelle

Yhteensä 113 km mittainen Väliväylä saa alkunsa Saimaan Kivijärvestä Etelä-Karjalasta jatkaen matkaansa Kymenlaakson Kannuskoskelta aina kohti Kouvolan Käyrälampea. Käyrälammelta virta vie Lappalanjärvelle, josta alkaa reitin viimeinen jokiosuus, Harjujoki, joka lopulta yhtyy Kymijokeen Kuusankoskella.

Taukopaikkojen perusvarustus

Reitin varrelta melojat sekä muut retkeilijät löytävät tauko- ja rantautumispaikkoja, jotka on varustettu retkeilijöitä ajatellen ainakin ulkotulisijalla, katetulla laavulla, kompostoituvalla wc:llä sekä puuliiterillä ja polttopuilla. Laavuja reunustaa sisäpuolella seinille rakennetut laverit, joilla voi hyvin nukkua makuupusseissa esimerkiksi päivän melontataipaleen jälkeen. Joistakin kohteista löytyy myös kalansavustuspönttö, laiturit, uimaranta sekä ympärivuotiseen yöpymiseen sopiva autiotupa. Liikuntarajoitteiset on huomioitu Taikinakoskella ja Paaskoskella. Suurin osa kohteista on saavutettavissa myös autolla tai ainakin auton voi jättää kohteiden välittömään läheisyyteen. Väliväylän varrella ja Kouvolan alueella on matkailuyrittäjiä, joilta voi vuokrata kanootteja ja tarvittaessa saada järjestettyjä retkiä Väliväylän vesistöön.

Kalastus – pilkkimisestä perhokalastukseen

Väliväylän kalakanta on runsas, siihen kuuluu muun muassa taimen, ahven, hauki ja siika. Pilkkimiseen ja ongintaan ei tarvitse hankkia erityislupia, mutta uistelun sekä heitto- ja perhokalastukseen edellytetään voimassa olevat [kalastusluvat](#). Muistathan kuitenkin, että virtapaikoilla ei saa kalastaa millään muotoa. Väliväylällä on myös erityiskalastusalueita, jotka vaativat erityiset kalastusluvat.

Marjastus ja sienestys

Runsaan kalasaaliin lisäksi Väliväylän ympärille levittyvät metsät tarjoavat omaa apettansa metsämarjojen ja sienten muodossa. Maistuisiko retkiaterian jälkiruoaksi vaikkapa tuoreet, vastapöimitut mustikat?

Luonnon eläimet

Luonnossa liikkuessasi et ole tietenkään yksin, vaan jos olet onnekas, saatat kuulla merkkejä tai jopa nähdä vilahduksen metsän tai vesistön asukeista. Miltä kuulostaisi törmätä esimerkiksi kettuun, jänikseen, hirveen, majavaan, saukkoon, haukkaan, pöl-

löön, kotkaan, kalasääskeen tai koskikaraan? Ehkä voit nähdä jopa karhun jättäneen jälkensä puun runkoon.

Julkinen liikenne Väliväylälle

[Kouvolan sisäinen linja-autoliikenne](#). Reitti nro 8 Kouvola-Utti-Kaipainen-(Savero).

[Kaukoliikenteen matkahaku](#)

[Kouvolan paikallisliikenteen reittihaku](#)

Kyykoski

Kyykosken virtapaikka kuohuvine koskimaisemineen hengästyttää upeudellaan ympäri vuoden. Väliväylän pisimmällä koskiosuudella on mittaa n. 300 metriä. Virran mukana melojat voivat laskea Kyylahdelle ja siitä eteenpäin kohti Sulunkoskea tai rantautua hetkeksi Kyykosken taukopaikalle.

Perusvarustus

Kyykosken taukopaikalla on yöpymiseen tai lämmittelyyn soveltuva kota tulisijoi-
neen, ulkotulisija, hirsinen pöytäryhmä, kompostoiva wc ja puuliiteri.

Mitä Kyykosken virkistysalue tarjoaa?

Kyykosken ylittävän puisen sillan kautta voi tehdä patikointireissun Taikinakosken tai Kannuskosken suuntaan, kesällä jalan tai talvella esimerkiksi lumikenkäillen. Autoilevat talviretkelijät pääsevät noin kilometrin päähän Kyykoskesta autolla, mutta loppumatka sujuu vaikkapa lumikengillä varsin vaivattomasti lumisia metsämaisemia ihailien. Kesällä Kannuskoskentietä pyöräilevät voivat poiketa kätevästi Kouvolan pyöräilyreitiltä Kyykosken kodalle levähtämään ruokailun, uinnin ja levon merkeissä.

Väliväylän paras kalastuskohde

Kyykosken vesialue kuuluu erityiskalastusalueeseen, mutta on ehdottomasti Väli-
väylän kalastuskohde numero yksi ja erityisesti perhokalastajien mieleen. [Erikoiska-
lastusluvan](#) hankkineita kalastajia saatetaan palkita vaikka maukkaalla taimensaaliilla!

Muut lähistön palvelut

[Retkipalvelu Ilander Oy](#) tarjoaa luontoliikuntapalveluita Kouvolan ja Pohjois-
Kymenlaakson alueella.

[Vääntäjän Tila](#), jonka isäntänä toimii Matti Vääntäjä, vuokraa kanootteja kuljetuksi-
neen ja järjestää opastettuja melontaretkiä Väliväylälle.

[Myrskytuuli Oy](#) järjestää ohjelmapalveluita Kymenlaakson alueella.

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

[Kannuskosken Myymälä](#) sijaitsee Kannuskoskella eli Kyykoskea edeltävällä rantautumispaikalla. Myymälästä voi hankkia kalastuslupia ja vesipisteestä voi ottaa vettä mukaansa.

[Väliväylän Etappi](#) on Kannuskosken Myymälän kanssa samassa rakennuksessa toimiva ravintola.

[Pohjois-Kymen Perhokalastajat ry](#), Kyykoskien viehekalastusalue.

[Maatilamatkailu Tuhannen Tarinan Talo](#) sijaitsee Kannuskoskella Luumäen puolella. Se tarjoaa majoitusta ja ohjelmapalveluita.

Sulunkoski

Kyykosken kalastusalue on erityiskalastusaluetta, joten tarvittavat asianmukaiset [kalastusluvut](#). Lupien hankkineille tarjoutuu kuitenkin mahtavat kalastusvedet, esimerkiksi perhokalastukseen Sulunkosken alue on mitä mainioin. Tuoreen kalasaaliin voi savustaa paikan päällä.

Perusvarustus

Taukopaikan varustuksiin kuuluvat tulisija, savustuspönttö, taukokatos ja -tupa, hirsipöytä, kompostoiva wc ja puuliiteri. Sulunkoski tarjoaa puitteet isommankin porukan tapaamiselle, vaikka kalastuksen merkeissä.

Tekemistä myös lapsiperheille

Myös perheretkikohteeksi Sulunkoski soveltuu loistavasti. Talvisin alueella voi lumenkenkäillä kuunnella linnunlaulua ja rauhallista veden solinaa ja kesäisin uida, patikoida tai maastopyöräillä lähimaastossa kauniissa maisemissa. Ympärillä kasvavat metsät tarjoavat mahtavat marja- ja sienimaastot.

Mystiset kalliomaalaukset

Melojille Sulunkoski tarjoaa hyvän rantautumispaikan ja pitkän koskiosuuden. Melojien kannattaa myös erityisesti huomioida joesta kohoavista kalliioseinämissä esiintyvät kivikautiset maalaukset.

Taukopaikka myös pyöräilijöille

Kouvolan pyöräilyreitiltä on Sulunkoskelle matkaa pientä metsätietä pitkin noin kaksi kilometriä. Miksipä et tekisi pientä mutkaa reittiisi ja nauttisi vaikkapa lounaan taukopaikalla?

Muut lähistön palvelut

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

[Retkipalvelu Ilander Oy](#) tarjoaa luontoliikuntapalveluita Kouvolan ja Pohjois-Kymenlaakson alueella.

[Vääntäjän Tila](#), jonka isäntänä toimii Matti Vääntäjä, vuokraa kanootteja kuljetuksiin ja järjestää opastettuja melontaretkiä Väliväylälle.

[Myrskytuuli Oy](#) järjestää ohjelmapalveluita Kymenlaakson alueella.

[Kannuskosken Myymälä](#) sijaitsee Kannuskoskella eli Kyykoskea edeltävällä rantautumispaikalla. Myymälästä voi hankkia kalastuslupia ja vesipisteestä voi ottaa vettä mukaansa.

[Väliväylän Etappi](#) on Kannuskosken Myymälän kanssa samassa rakennuksessa toimiva ravintola.

[Pohjois-Kymen Perhokalastajat ry](#), Kyykoskien viehekalastusalue.

Taikinakoski

Haukka, pöllö, kotka, kalasääski, kettu, jänis, hirvi, majava ja saukko. Muun muassa näiden eläimien elinalue on Taikinakoski. Jos olosuhteet ovat suotuisat, saatat jopa törmätä niihin metsän eläimiin luontoretkeilläsi.

Perusvarustus – myös liikuntarajoitteisille

Aivan Kannuskoskentien varrella sijaitsevalle Taikinakosken taukopaikalle pääsee kätevästi autolla, joten kohde sopii mainiosti myös liikuntarajoitteisille. Paikan varustuksiin kuuluvat taukokatos, tulisija, kompostoiva wc ja polttopuukatos. Taikinakoski sijaitsee aivan Kouvolan kaupungin pyöräilyreitillä varrella. Niin pyöräilijät kuin melojatkin voivat käyttää Taikinakosken taukokatosta yöpymiseen. Ympäri vuoden sulana pysyvän kosken ylittää komea silta, jolta voi ihastella kosken pauhuja.

Mitä Taikinakosken virkistysalue tarjoaa?

Taikinakosken ja Kyykosken välillä kulkee luontopolku, joka soveltuu niin patikointiin, lumi- ja sauvakävelyyn, erähiittämiseen kuin maastopyöräilyyn. Siirtymällä koskipaikasta joen suvantoalueelle voi alueella myös onkia ja pilkkiä.

Muut lähistön palvelut

[Vääntäjän Tila](#), jonka isäntänä toimii Matti Vääntäjä, vuokraa kanootteja kuljetuksiin ja järjestää opastettuja melontaretkiä Väliväylälle.

[Retkipalvelu Ilander Oy](#) tarjoaa luontoliikuntapalveluita Kouvolan ja Pohjois-Kymenlaakson alueella.

[Myrskytuuli Oy](#) järjestää ohjelmapalveluita Kymenlaakson alueella.

Tirva

Tirvan kylässä sijaitsevaa Röllänrantaa voidaan kutsua myös Tirvan “kylän rannaksi”, sillä varsinkin kesäisin ranta on yleinen kyläläisten ajanviettopaikka. Uimarannan so-ramainen pohja on rapakiveä, joka on luonteenomaista juuri Kymenlaaksolle.

Perusvarustus

Röllänrannan varustuksiin kuuluvat uimalaituri, taukokatos, tulisija, puuliiteri, kom-
postoiva wc ja parkkipaikka.

Röllänranta kesällä

Kesäpäivän viettoon Röllänranta sopii mitä parhaiten, myös lapsiperheille. Uimisen lomassa voi paistaa nuotiolla makkaraa sekä tehdä pieniä patikointiretkiä ympäröivään kesäiseen luontoon. Huomioithan kuitenkin lasten kanssa uudessa virtaavan joen vaa-
rat.

Tirva talvella

Myös talvi Röllänrannassa tarjoaa monipuolista tekemistä luonnonhelmassa. Tirvan-
järven jäällä voi pilkkiä ja saaliiksi voi napata muun muassa taimenta, ahventa, hau-
kea ja siikaa. Talvinen luonnon ympäröimä hiljaisuus takaa kalastusrauhan. Rannasta
voi lähteä patikkaretkelle lumikenkäillen tai retkihiitäen esimerkiksi läheisen Suur-
saaren ympäri. Mikä olisikaan parempaa pilkkimisen tai patikoinnin jälkeen kuin
makkaran tai saaliskalojen paisto, unohtamatta tietenkään nuotiokahveja.

Muut lähistön palvelut

[ABC Utti -liikennemyymälä](#)

[Retkipalvelu Ilander Oy](#) tarjoaa luontoliikuntapalveluita Kouvolan ja Pohjois-
Kymenlaakson alueella.

[Vääntäjän Tila](#), jonka isäntänä toimii Matti Vääntäjä, vuokraa kanootteja kuljetuksi-
neen ja järjestää opastettuja melontaretkiä Väliväylälle.

[Kohopään Lomamökit](#) tarjoaa mökkimajoitusta Tirvassa.

[Utin Laskuvarjokerho ry](#):n kautta voi kokeilla laskuvarjohyppäämistä.

[Myrskytuuli Oy](#) järjestää ohjelmapalveluita Kymenlaakson alueella.

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

[Valkealan ja Tirvan kulttuurikohteet](#)

Mankki

Mankin tauko- ja rantautumispaikka sijaitsee Mankinvirran rannalla, 15 km päästä Kouvolasta ja 25 km päästä Kannuskoskelta.

Perusvarustus – erikoisuutena talvivyövyttävä autiotupa

Mankin autiotuvassa voi yöpyä ympäri vuoden. Tuvan kamiina lämmittää tuvan nopeasti yöpymiskuntoon ja sillä voi tietenkin myös valmistaa retkieväät sekä kuivattaa retkeilyssä kastuneet varusteet. Tuvassa on lisäksi kahden hengen laveri ja pöytä sekä ulkona kompostoiva wc ja puuliiteri. Rannan laiturilta voi kesäisin pulahtaa uimaan vilvoittavaan ja rauhallisesti virtaavaan Mankinvirtaan.

Maalaismaisemia palveluiden läheisyydessä

Mankin tuvan läheisyyteen pääsee kätevästi autolla tai vastaavasti melojille Mankki tarjoaa hyvän rantautumispaikan. Myös pyöräilijät, jotka seuraavat Kouvolan pyöräilyreittiä löytävät Mankin tuvan ja sen viihtyisän taukopaikan nopeasti. Idyllinen maalaismaisema peltoineen ja maalaistaloineen luo tunnelmaa. Lähellä sijaitseva Utin lentokenttä tarjoaa mahdollisuuden seurata sotilaslentoaseman harjoituksia. Utin [ABC-liikenneasema](#) sijaitsee vain noin 2,4 km päästä Mankista.

Mitä Mankin taukopaikka tarjoaa?

Kesällä retkeilijät voivat yöpyä Mankin autiotuvassa, kalastaa ja uida. Joella voi kokeilla kalaonneaan ja saaliiksi saattaakin napata esimerkiksi haukea, taimenta tai ahventa. Mankki ja sen ympäristö soveltuvat hyvin myös retkipyöräilyyn, 40 km pituinen, ns. Mankin reitti sijaitsee lähellä.

Mankki talvella

Talvisin Mankin rauhallinen talviparatiisi tarjoaa mahtavat puitteet vaikkapa lumikenkäilyyn, pilkkimiseen tai hiihtämiseen Mankinvirran jäällä. Tirvalle päin hiihtäessä jokea pitkin voi hiihtää pitkän matkaa ilman virtapaikkoja.

Muut lähistön palvelut

[Retkipalvelu Ilander Oy](#) tarjoaa luontoliikuntapalveluita Kouvolan ja Pohjois-Kymenlaakson alueella.

[Vääntäjän Tila](#), jonka isäntänä toimii Matti Vääntäjä, vuokraa kanootteja kuljetukseen ja järjestää opastettuja melontaretkiä Väliväylälle.

[Utin Laskuvarjokerho ry](#):n kautta voi kokeilla laskuvarjohyppäämistä.

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

[Utin Linnake](#)

Paaskoski

Väliväylän viimeinen koskiosuus on Paaskoski, josta on Kouvolaan 7,6 km ja Valkealaan 6,1 km. Paaskosken tauko- ja rantautumispaikka on varmasti Väliväylän vilkkain kohde, sillä paikalla sijaitsee kahvila, [Paaskosken maja](#). Se houkuttelee talvisin etenkin hiihtäjiä pistäytymään kuumalle mehulle ja vastapaistetulle munkille.

Perusvarustus – myös liikuntarajoitteisille

Paaskoski sijaitsee Kouvolan ja Valkealan ylläpitämien hiihtoreittien varrella, mutta rannalla on virkistyskäyttöön tarkoitettua taukokatos, tulisija, puuliiteri ja kompostoiva wc. Rannalle asti vievät polut sopivat myös liikuntarajoitteisille retkeilijöille. Karimäentietä seuraten autolla pääsee puomille asti, josta on kävelymatkaa majalle n. 500 metriä. Puomi sulkee ajotien majan ollessa suljettu. Paaskosken maja on avoinna talvisin, mutta kesäisin vain tilauksesta.

Mitä Paaskoski tarjoaa? – Bongaa koskikara!

Paaskoskelle voi talvella tulla sukset mukanaan ja valita oman mielen mukaan hiihtoreitin joko Kouvolan tai Valkealan suuntaan. Toki paikalle kannattaa tulla poikkeamaan ilman hiihtoaikeita, vaikkapa Paaskosken majalle kahvittelemaan tai retkeilemään alueelle muuten vaan. Paaskoskella voit myös oikealla hetkellä bongata koskikaran, joka on alueen tunnuslintu.

Koska virta pysyy sulana läpi vuoden, siinä ei ole lupa kalastaa, mutta koski laskee Käyrälampeen, jossa voi talvella pilkkiä ja kesällä onkia. Hieman etäämpänä virtapaikasta voi toki perhokalastaa [kalastuslupien](#) kanssa Jyräänjoen erityiskalastusalueella. Kesällä Paaskosken alueen metsät tarjoavat monipuoliset ja hyväkuntoiset polkukostot patikointiin, kävelyyn ja maastopyöräilyyn. Monet tulevat tänne myös koiria ulkoiluttamaan.

Muut lähistön palvelut

[Retkipalvelu Ilander Oy](#) tarjoaa luontoliikuntapalveluita Kouvolan ja Pohjois-Kymenlaakson alueella.

[Kuntoseiska Oy](#) tarjoaa liikuntapalveluita yrityksille, tilavuokrausta ja catering-palveluita.

[Vääntäjän Tila](#), jonka isäntänä toimii Matti Vääntäjä, vuokraa kanootteja kuljetuksiin ja järjestää opastettuja melontaretkiä Väliväylälle.

[Myrskytuuli Oy](#) järjestää ohjelmapalveluita Kymenlaakson alueella.

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

HEISANHARJU

Heisanharjua kutsutaan sen karujen harjumaisemien vuoksi Kymenlaakson Punkaharjuksi. Heisanharjun alue sijaitsee Pohjois-Kymenlaaksossa. Kouvolan keskustasta matkaa kertyy n. 40 km ja Jaalan kirkonkylältä 22 km Mäntyharjun suuntaan. Heisanharjun alue kuuluu [Natura 2000](#) -luonnonsuojelualueeseen ja on erittäin arvokas kasvistoltaan ja eläimistöltään. Alue on tunnettu pitkittäisistä harjuistaan ja pienistä järivistään niiden välissä, jotka muodostavat upean luonto- ja retkeilykohteen.

Luontopolkuverkosto

Järvien ympäri ja harjuja pitkin kulkevaa luontopolkua on yhteensä 3,5 km. Poluilla samoillen kävijät voivat tutustua alueen monipuoliseen eläimistöön ja kasvillisuuteen. Poluilla on myös lasten helppo kävellä.

Heisanharju on geologisesti ja kasvitieteellisesti merkittävä harjualue. Sen lintulajistoon kuuluvat ainakin harjumänniköiden ja kirkkaiden erämaajärvien tyyppilajit. Alueella liikkua voi yrittää tunnistaa ainakin kuikan, palokärjen, korpin, joutsenen, teeren tai metson ääntelyjä. Keväällä teerien ja metsojen soidinmenot ovat komeaa kuunneltavaa. Keväällä alueelle kannattaa tulla myös korvasienten sadon aikaan. Talvella voi lumesta tunnistaa monen metsäneläimen jäljet, jäniksestä hirveen.

Keskeinen osa alueesta on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettua, joten muistathan liikkua ja käyttäytyä luonnossa sen mukaan.

Perusvarustus

Ison Luotojärven ja Kelesjärven välisellä kapealla kannaksella on leirialue, jossa on kota tulisijoinen, laavu, ruokailukatos ja pöytäryhmä, ulkotulisija, kompostoiva wc, puuliiteri, uimalaituri ja kaksi soutuvenettä. Kodassa voi yöpyä talvellakin, kunhan vain muistaa ottaa ylimääräistä lämmintä päälle. Leirialueen varustus uusitaan kesän 2013 aikana, jolloin suunnitteilla on myös uusia leirialueen juomavesikaivo.

Heisanharju kesällä

Heisanharju hurmaa kävijänsä kesällä. Varaa retkellesi runsaasti aikaa, koska alueella on paljon nähtävää ja koettavaa. Siellä voi patikoida, veneillä, marjastaa, sienestää ja kalastaa. Heisanharjun pienistä kalaisista järivistä voi onkia vapaasti ilman lupia ahvenia sekä muita yleisimpiä pikkukaloja. Viehekalastukseen on hankittava [erillisluvut](#).

Kesäisin juomavesi kannattaa tuoda mukana, mutta etenkin keväällä ja jo loppusyksystä järvien vesi on yleensä juomakelpoista. Järvien vesi on lähdevesipohjaista, joten se on siksi erittäin puhdasta ja väriltään jopa turkoosiin vivahtavaa. Matalat vedet lämpenevät nopeasti auringossa. Myös maastopyöräilyyn Heisanharjun metsäpolut sopivat loistavasti.

Talvinen Heisanharju on elämys!

Talvella Heisanharjun kasvillisuus nukkuu talviunta, mutta alue tarjoaa silti upeat puitteet talviseen retkeilyyn. Jos suunnittelet retkeilyä alueelle, ota ehdottomasti pitkäkartaiset lumikengät mukaasi. Lunta on yleensä paljon! Lumikengillä ja suksilla pääsee maastossa liikkumaan sitäkin sujuvammin. Voit jättää retkivarusteesi leirialueelle

ja lähteä patikoimaan lähimetsiin. Heisanharjun alueen järvistä voit kokeilla pilkkionnasa. Rohkeimmat voivat kokeilla yöpymistä kodassa myös talvella, mutta muistathan ottaa yöpymistä varten ylimääräistä vaatetta mukaasi.

Miten tänne pääsee?

Heisanharjun ulkoilualue käsittää Kelesjärven, Ison Luotojärven, Heisanjärven ja Vähä Luotojärven sekä näiden välistä kohoavat pitkittäisharjut. Heisanharjun alueelle pääsee Kouvolan suunnasta maantietä numero 4164 pitkin. Mäntyharjuntieltä on viitoitus Viitasentielle ja siitä eteenpäin Heisanharjun alueen pysäköintipaikalle. Matkaa viitoitukselta pysäköintipaikalle on 3,5 km. Pysäköintipaikalla on opastetäulu sekä alueen kartta. Huomioithan kuitenkin, että talvisin Viitasentie ei ole aurattu aivan pysäköintipaikalle asti, vaan loppumatka on käveltävä. Retkievää on hyvä hankkia viimeistään Huhdasjärven kaupasta, joka sijaitsee Heisanharjulta reilun 10 km päässä.

[Julkisilla](#) pääsee paikalle esimerkiksi reitillä Kouvola-Jaala-Huhdasjärvi. Pysäkki: Sulansalmentien risteys Mäntyharjuntielle, ei merkittyä pysäkkiä.

[Kaukoliikenteen matkahaku](#)

[Kouvolan paikallisliikenteen reittihaku](#)

Muut lähistön palvelut

Huhdasjärven Kotiseutumuseo esittelee vanhanajan maalaistalon pihapiiriä vanhoine rakennuksineen. Lisätietoja: Jaalan Kotiseutuyhdistys ry

[Verlan tehdasmuseo](#) kuuluu Unescon maailmanperintöluetteloon.

[Kestikartano Aurantola](#) sijaitsee Jaalassa, Karijärven rannalla ja tarjoaa mökki-, aitta-, kartano- ja caravanmajoitusta.

[Matkailutila Sinibell](#) sijaitsee Jaalassa, Vesalanjoen ja Huhdasjärven rannalla ja tarjoaa mökki- ja huonemajoitusta.

[Seikkailuviikari Oy](#) järjestää ohjelmopalveluita Kymenlaakson alueella.

[Ravintola Vanhakelo](#) Jaalan keskustassa.

KYMIJOKI

Huhdanniemi

Huhdanniemen taukopaikka sijaitsee Kymijoen varrella Anjalassa. Huhdanniemi on hyvä taukopaikka melojille ja hiihtäjille tai retkeilijöille, jotka haluavat muuten vaan viettää aikaa kauniissa Kymijoen maisemissa.

Perusvarustus

Huhdanniemen taukopaikalla on retkeilijöitä varten puolikota, tulisija, kompostoiva wc ja puuliiteri.

Huhdanniemi kesällä

Kymijoen yläjuoksulta melovat voivat rantautua helposti taukopaikan vieressä olevaan ojaan. Huhdanniemen jälkeen alkavat Kymijoen varsinaiset koskiosuudet, joten tauko voi olla paikallaan. Seuraavalle taukopaikalle Susikoskelle on melomista n. 3 km.

Huhdanniemi toivottaa tervetulleeksi ihailemaan rauhallisia joki- ja maalaismaisemia. Joenpenkalla ei ole varsinaista uimarantaa. Kymijoen virta on voimakas rannasta alkaen, joten olethan varovainen, jos aiot uida. Säiden salliessa on rannalla mukava syödä retkievättä. Lähimmät kaupat ovat [Siwa](#) ja [Sale](#) Anjalan kirkonkylällä. Jos liikut autolla, niin ehdit hyvin vieraila päivän aikana myös Susikosken ja Kuovinkallion taukopaikoilla.

Koko Kymijoki on luvanvaraista kalastusalueetta, joten kalastukseen on hankittava [kalastusluvat](#). Toki joissakin kohdin jokea on suvantopaikkoja, joissa voi onkia luvitta. Kymijoesta nousee taimenta, lohta, siikaa, kuhaa, haukea ja ahventa. Huhdanniemen alue kuuluu [Keski-Kymen erityiskalastuslupa-alueeseen](#).

Huhdanniemi talvella

Huhdanniemen taukopaikan ohi menee [Anjalan Liiton](#) ylläpitämä ns. ”Sillalta sillalle”-hiihtoreitti. Reitti kulkee joen rantaan pitkin, alkaen Anjalan sillalta päättyen Susikosken sillalle. Huhdanniemelle voi tulla talvisin myös lumikengillä. Kymijoki on melkein sula läpi vuoden, joten pilkkiminen ei joella onnistu.

Kuinka paikalle pääsee

Paikalle löytää ajamalla Anjalan kirkonkylältä alkavaa Huhdanniementietä noin 3,6 km etelään päin. Auton voi jättää metsän laitaan ja kävellä loppumatkan, noin 200 metriä, pellon reunaan pitkin. Myös pyörällä pääsee hyvin perille asti. [Kouvolan paikallisliikenteen](#) bussilinjoilla 3A ja 1A pääsee Anjalan kirkonkylälle asti, josta loppumatka on käveltävä. Myös [kaukoliikenteen](#) Kouvola-Kotka-Kouvola bussit pysähtyvät Anjalassa.

Muut lähistön palvelut

[Pikku Villa Anjala](#) tarjoaa huvilamajoitusta.

[Hotelli Kantri](#) sijaitsee Inkeröisissä.

[Mari's Coffee](#) tarjoaa ravintolapalveluita Anjalan kirkonkylällä.

[Anjalan Nuorisokeskus](#) järjestää ohjelmapalveluita esimerkiksi lapsille.

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

[Anjalan kartanoalueella](#) voi tutustua kymenlaaksolaiseen kartanokulttuuriin.

Wredebyn kartano sijaitsee Kymijoen ja Muhjärven välisellä Muhniemellä.

[Ankkapurhan teollisuusmuseo](#) sijaitsee Inkeröisissä. Museo on rakennettu Füllner-merkkisen kartonkikoneen ympärille, mutta se esittelee myös teollisuuden kehitystä viimeisen 100 vuoden aikana.

[Anjalan puukirkko](#) sijaitsee Anjalan kylän keskustassa.

Anjalan alue on historiallisesti merkittävä Suomen historiassa. Lisätietoja [Anjala-Seura ry](#):ltä.

Susikoski

Susikosken taukopaikka sijaitsee Susikosken sillan ja [Kauppakahvio Susikosken](#) läheisyydessä. Anjalan kirkonkylältä on matkaa 3 km. Susikoski on hyvä rantautumispaikka ja retkeilykohde.

Perusvarustus

Susikosken taukopaikalla on puolikatos, tulisija, pöytä, kompostoiva wc ja polttopuut. Katoksen penkit ovat riittävän leveitä yöpymistarkoitukseen, mutta koska katos on puoliksi avonainen, voi sisälle huonolla säällä sataa ja tuulla.

Susikoski kesällä

Melojat voivat rantautua helposti taukopaikan vieressä olevaan leveään ojaan. Taukopaikalla voi pitää ruokailu- ja levähdystauon. Lähimmät kaupat ovat [Siwa](#) ja [Sale](#) Anjalan kirkonkylällä. Seuraavalle taukopaikalle Kuovinkalliolle on melontamatkaa n. 3 km. Susikoskelle asti melontareitti kulkee maalaismaisemissa mautilojen ja peltojen ohi, mutta sen jälkeen maisemat alkavat muuttua pikkuhiljaa erämaisiksi.

Koko Kymijoki on luvanvaraista kalastusalueetta, joten kalastukseen on hankittava [kalastusluvat](#). Toki joissakin kohdin jokea on suvantopaikkoja, joissa voi onkia luvitta. Kymijoesta nousee taimenta, lohta, siikaa, kuhaa, haukea ja ahventa. Susikosken alue kuuluu [Keski-Kymen erityiskalastuslupa-alueeseen](#).

Yksi vaihtoehto ulkopaikkakuntalaisille on tulla [junalla](#) Kouvolaan ja pyöräillä n. 25 km Anjalaan. Anjalasta eteenpäin voi pyöräilemällä vierailla Kymijoen taukopaikoilla aina Kotkaan asti. Kotkasta pääsee [kaukoliikenteen](#) busseilla nopeasti Helsinkiin tai muualle päin Suomea. Kotkan ja Kouvolan välillä kulkee myös [paikallisjuna](#). Paikalle voi tehdä myös patikointi- tai maastopyöräretken Anjalan kirkonkylältä. Joenpenkalla

ei ole varsinaista uimarantaa. Kymijoen virta on voimakas rannasta alkaen, joten olet-
han varovainen, jos aiot uida.

Hurjapäille ja ekstreme-urheilua harrastaville Kymijoen virta on mitä parhain paikka
harrastaa koskikelluntaa. Kelluntapuvulla virran mukana ajelehtiminen on hieno ko-
kemus. Kymijoen virta antaa myötäapua noin 2-3 km/h – vauhdikasta matkaa!

Susikoski talvella

Susikosken taukopaikan ohi kulkevat Kymijoen moottorikelkkareitti sekä [Anjalan Lii-
ton](#) ylläpitämä ns. ”Sillalta sillalle”-hihtoreitti. Reitti kulkee joen rantaa pitkin, alkaen
Anjalan sillalta päättyen Susikosken sillalle. Paikalle voi myös lumikenkäillä. Kymi-
joki on melkein sula läpi vuoden, joten pilkkiminen ei jäällä onnistu.

Kuinka paikalle pääsee

Anjalan kirkonkylältä alkavaa Ruokosuontietä seuraamalla pääsee melkein perille asti
autolla ja polkupyörällä. Auton voi jättää Ruokosuontien päähän ladon viereen ja kä-
vellä loppumatka pellon laitaa muutama sata metriä. Susikosken sillan puolelta ei ole
kulkuteitä, koska välissä on leveä oja. [Kouvolan paikallisliikenteen](#) bussilinjalla 3A ja
1A pääsee Anjalan kirkonkylälle asti, josta n. 3 km:n loppumatka on käveltävä Ruo-
kosuontietä pitkin. Myös [kaukoliikenteen](#) Kouvola-Kotka-Kouvola bussit pysähtyvät
Anjalassa.

Muut lähistön palvelut

[Pikku Villa Anjala](#) tarjoaa huvilamajoitusta.

[Hotelli Kantri](#) sijaitsee Inkeröissä.

[Mari's Coffee](#) tarjoaa ravintolapalveluita Anjalan kirkonkylällä.

[Anjalan Nuorisokeskus](#) järjestää ohjelmapalveluita esimerkiksi lapsille.

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

[Anjalan kartanoalueella](#) voi tutustua kymenlaaksolaiseen kartanokulttuuriin.

Wredebyn kartano sijaitsee Kymijoen ja Muhjärven välisellä Muhniemellä.

[Ankkapurhan teollisuusmuseo](#) sijaitsee Inkeröissä. Museo on rakennettu Füllner-
merkkisen kartonkikoneen ympärille, mutta se esittelee myös teollisuuden kehitystä
viimeisen 100 vuoden aikana.

[Anjalan puukirkko](#) sijaitsee Anjalan kylän keskustassa.

Anjalan alue on historiallisesti merkittävä Suomen historiassa. [Anjala-Seura ry](#):stä li-
sätietoja.

Kuovinkallio

Kuovinkallion sijaitsee Kouvolan Ahvion kylän läheisyydessä, Kymijoen varrella. Kouvolaan ja Kotkaan on Ahviosta matkaa n. 30 km. Kuovionkallio on erämainen taukopaikka ja virkistysalue melojille sekä muille retkeilijöille. Tauskopai-kan vieressä kohoava kallio on ollut ennen vanhaan Ahvion kylän paikallisten suosima yleinen juhannuksen viettopaikka. Kallion huipulta on edelleen mukava ihaila jokimaisemia päivää paistatellen.

Perusvarustus

Tauskopai-kalla on 30 hengen täyskatos, tulisija, pöytäryhmä, kompostoiva wc, puuliite-ri ja laitur. Katoksessa voi yöpyä.

Kesä Kuovinkalliolla

Melojille Kuovinkalliolla on laitur, johon on helppo rantautua. Kuovinkallio on vii-meinen rantautumispaikka ennen Kymijoen haarautumista itäiseen ja läntiseen reitteihin. Itään haarautuu koskimainen Inkeroinen-Kotka -reitti, alkaen Pernoolta ja länteen erämainen Inkeroinen-Pyhtää -reitti. Kuovinkalliolta lähtiessä viimeistään olisi siis päätettävä kumpaa haaraa aikoo jatkaa eteenpäin. Muutaman sadan metrin päässä taukopaikalta joki laajenee Osolahdeksi, jossa on pieniä pirstaleisia saaria. Osolahden jäl-keen alkavat 1,2 km pituiset vapaana virtaavat Ahvionkosket.

Kouvolan kaupungin pyöräilyreitti kulkee Elimäentietä (354) pitkin, josta kannattaa poiketa Ahviolle päin ja pitää tauko Kuovinkalliolla. Matkaa voi jatkaa takaisin Kou-volan suuntaan tai vastaavasti etelään Kotkaan.

Patikojien ja maastopyöräilijöiden kannattaa kulkea joen rantaa pitkin Ahvionkoskien maisemissa. Kuovinkallion toiselta puolelta alkaa patikointipolku, jota pitkin voi men-nä Pernoolle asti. Kuovinkalliolle on mahdollisesti suunnitteilla joen ylittävä riippusil-ta, jolloin alueen patikointiverkosto laajenisi huomattavasti.

Perhokalastukseen Kuovinkallion alajuoksu sopii mainiosti, kunhan [erityiskalastuslu-vat](#) ovat kunnossa. Ahvionkosket kuuluvat [Keski-Kymen erityiskalastuslupa-alueeseen](#).

Kuovinkalliota ympäröivät metsät ovat marjastajien ja sienestäjien mieleen. Tausko-paikkaa voi pitää tukikohtana ja katoksessa on mukava ruokailla, jos vain marjastuk-selta malttaa.

Talvi Kuovinkalliolla

Kuovinkalliolle voi tehdä lumikenkä- tai hiihtoretkiä. Autolla pääsee aivan tauskopai-kan viereen, joten Kuovinkalliolle kannattaa tehdä vaikka viikonlopun eräretki. Nuoti-olle vain makkaranpaistoon! Ympärillä aukeaa rauhallinen erämaamaisema kallioi-neen, koskineen ja tiheine havupuumetsineen.

Kuinka paikalle pääsee

Kuovinkalliolle on Ahvion kylältä matkaa n. 1,5 km. Ahviontieltä alkavaa Kuovinkal-liontietä ajamalla pääsee autollakin aivan tauskopai-kan viereen. [Kouvolan paikallislii-kenteen](#) Inkeroinen-Ahvio vakiovuorolla pääsee Ahvion kylälle, josta loppumatka 1,5

km ei ole liian pitkä käveltäväksi. [Kaukoliikenteen](#) bussit pysähtyvät Anjalan kirkonkylällä.

Muut lähistön palvelut

[Kauppakahvio Susikoski](#) sijaitsee Susikosken sillan vieressä.

[Aholan Lomalaidun](#) Kotkan Hurukselassa tarjoaa majoitusta ja ohjelmapalveluita.

[Pikku Villa Anjala](#) tarjoaa huvilamajoitusta.

[Hotelli Kantri](#) sijaitsee Inkeröissä.

[Mari's Coffee](#) tarjoaa ravintolapalveluita Anjalan kirkonkylällä.

[Anjalan Nuorisokeskus](#) järjestää ohjelmapalveluita esimerkiksi lapsille.

[SeikkailuviiKari Oy](#) vuokraa kanootteja ja kajakkeja sekä järjestää ohjelmapalveluita.

[Anjalan kartanoalueella](#) voi tutustua kymenlaaksolaiseen kartanokulttuuriin.

Wredebyn kartano sijaitsee Kymijoen ja Muhjärven välisellä Muhniemellä.

[Ankkapurhan teollisuusmuseo](#) sijaitsee Inkeröissä. Museo on rakennettu Füllnermerkkisen kartonkikoneen ympärille, mutta se esittelee myös teollisuuden kehitystä viimeisen 100 vuoden aikana.

[Anjalan puukirkko](#) sijaitsee Anjalan kylän keskustassa.

Anjalan alue on historiallisesti merkittävä Suomen historiassa. [Anjala-Seura ry](#):stä lisätietoja.

SALPAPOLKU

Salpapolku on 50 km pituinen yhdensuuntainen retkeilyreitti Virolahden ja Miehikkälän kuntien alueilla. Salpapolku alkaa Virolahden Majaniemestä, Suomenlahden rannalta ja päättyy Lappeenrannan Ylämaan rajalle, Syvä-Valkjärvelle.

Salpalinja – yksi aikansa mahtavimmista puolustuslinjoista

Salpapolku on osa Salpalinjaa, joka rakennettiin Suomen itärajan puolustukseksi vuosina 1940-1941 ja 1944. Pituutta Salpalinjalla on 1200 km. Se alkaa Virolahden Majaniemestä ja jatkuu Savukoskelle. Savukoskelta linja jatkaa kenttälainnoitettuna Jäämeren rannalle asti.

Salpakeskus

Vuonna 2005 toimintansa aloittaneen valtakunnallisen [Salpakeskuksen](#) muodostavat

Miehikkälän [Salpalinja-museo](#), Virolahden [Bunkkerimuseo](#), Salpalinjan perinneyhdistyksen ry sekä Salpapolku Miehkälässä ja Virolahdella.

Retkeilyä Suomen sotahistoriaan tutustuen

Salpapolkua pitkin edeten voi tutustua Suomen sotahistoriaan. Reitin varrella on esimerkiksi korsuja eli bunkkereita, taisteluhautoja, panssarivaunujen kiviasteita ja sodanajan tykkejä. Reitin varrelle on perustettu myös kaksi museota, Bunkkerimuseo Virolahdella ja Salpalinja-museo Miehkälässä.

Monipuolista retkeilyä luonnonhelmassa

Historiallista Salpapolkua edetessä voi samalla ihailla kaunista ja vaihtelevaa kaakkoissuomalaista luontoa. Polku vie merellisistä maisemista metsiin ja maalaismaiseen viljelysmaineeseen. Reitti soveltuu niin patikointiin, pyöräilyyn, ratsastukseen kuin osin hiihtämiseen ja on merkitty luontoon reittiopasteilla ja viitoituksilla.

Tauko- ja yöpymispaikat sekä saunat

Salpapolun varrelle sijoitetut 12 tauko- ja yöpymispaikkaa mahdollistavat tarvittaessa perinpohjaisen tutustumisen Salpapolun kohteisiin. Kaikissa taukopaikoissa on kompostoitu wc, komposti, tulisija ja puuliiteri. Joillakin taukopaikoilla on myös mahdollista yöpyä laavuissa. Hieman tasokkaampaa yöpymistä vaativat voivat valita Salpapolun kahdesta erikseen varattavissa olevista grillikodista, jotka molemmat sijaitsevat Miehkälässä. Salpapolulla on myös kolme varattavissa olevaa saunaa; Virolahden [Ravijoen paloasemalla](#), Miehkälän [Muhikossa](#) joen rannalla sekä [Jermulan veteraanikämpällä](#) Häyhänlammen rannalla.

Vahtivuori

Vahtivuori on järjestyksessään Salpalinjan toinen taukopaikka Virolahdella. Majanietä on Vahtivuorelle matkaa 2,5 km. Seuraavalle taukopaikalle [Bunkkerimuseolle](#) on n. 6-7 km:n matka. Vahtivuoren taukopaikka sijaitsee nimensä mukaisesti pienen vuoren laella.

Perusvarustus

Vahtivuoren taukopaikalla on laavu, tulisija, puuliiteri ja kompostoitu wc. Paikalla on myös Salpapolun opasteet. Itse Salpapolku on merkitty sinisin merkein maastoon kiiviin ja puiden runkoihin.

Vahtivuori kesällä

Vahtivuoren ympäristössä voi aistia palasen Suomen sotahistoriaa. Alueella on korsuja, panssariasteita ja muita linnoitteita. Huomioithan kuitenkin, että korsuissa ei ole valaistusta ja niissä voi olla syviä kaivoja, teräviä ulokkeita, rautatappeja sekä pudotuksia. Sisälle meno on jokaisen omalla vastuulla, joten olethan varovainen. Mukaan kannattaa ottaa sähkölamppu tai muuta valaistusta. Korsut ja muut linnoitteet ovat rinnastettavissa muinaismuistolain alaisiin kohteisiin, joita ei saa muuttaa millään tavoin.

Vahtivuoren ja muun Salpalinjan maasto soveltuu loistavasti patikointiin ja maastopyöräilyyn. Poluston maasto on sopivan haastavaa ja vaihtelevaa mielekkääseen maas-

topyöräilyyn. Yksi ehdotus pyöräily- tai patikointiretkeksi on jättää auto Bunkkerimuseolle ja jatkaa siitä eteenpäin Vahtivuorelle ja Majaniemeen ja palata takaisin Bunkkerimuseolle. Mukava päivän mittainen retki! Maastopyöriä voi kesäisin vuokrata esimerkiksi [Illi-Sportista](#), Haminasta.

Läheinen [Harjun oppimiskeskus](#) tarjoaa majoitusta ja ateria- ja ohjelmapalveluja ryhmille viehättävässä kartanomiljöössä. Keskuksen tiloilla toimii myös Kiessi-museo, jossa voi tutustua hevosajoneuvoihin.

Lisäksi Salpapolulla järjestetään [Salpavaelluksia](#).

Vahtivuori talvella

Talvella lumikinosten vuoksi Vahtivuorelle ja Salpalinjan muihin kohteisiin kannattaa tulla lumikengillä ja eräsuksilla.

Kuinka paikalle pääsee

Vahtivuori sijaitsee Virolahden Ravijoella, Haminasta n. 23 km päässä. Käänny valtatie 7:ltä (E18) Ravijoelle, Koulutilantielle, josta on matkaa [Harjun oppimiskeskukseen](#) 5 km. Aja keskuksen läpi Vahtivuorentielle. Autolla pääsee aivan vuoren juurelle, josta on muutama sata metriä helppokulkuista kipuamista vuorelle. [Julkisilla](#) voi tulla Haminasta Virolahdelle tai Miehikkälään ajavilla busseilla ja jäädä pois Harjun oppimiskeskuksen kohdalla eli Ravijoen pysäkillä.

Muut lähistön palvelut

[Salpakeskus](#)

[Virolahden matkailupalvelut](#)

Matsu

Salpalinjan kolmas kohde etelästä on Matsun taukopaikka. Aivan taukopaikan vieressä on 30 miehen majoituskorsu ja siinä tähytyskupu. Huomioithan kuitenkin, että korsiissa ei ole valaistusta ja niissä voi olla syviä kaivoja, teräviä ulokkeita, rautatappeja ja pudotuksia. Sisälle meno on jokaisen omalla vastuulla, joten olethan varovainen. Mukaan kannattaa ottaa sähkölamppu tai muuta valaistusta. Korsut ja muut linnoitteet ovat rinnastettavissa muinaismuistolain alaisiin kohteisiin, joita ei saa muuttaa millään tavoin.

Perusvarustus

Matsun taukopaikalle on rakennettu laavu, tulisija, puuliiteri ja kompostoiva wc. Laavussa on mahdollista yöpyä. Paikalla on myös Salpapolun opasteet. Itse Salpapolku on merkitty sinisin merkein maastoon kiviin ja puiden runkoihin.

Patikointia ja maastopyöräilyä

Salpalinja soveltuu loistavasti patikointiin ja maastopyöräilyyn. Poluston maasto on

sopivan haastavaa ja vaihtelevaa mielekkääseen maastopyöräilyyn. Maastopyöriä voi kesäisin vuokrata esimerkiksi [Illi-Sportista](#), Haminasta.

Lisäksi Salpapolulla järjestetään [Salpavaelluksia](#).

Kuinka paikalle pääsee

Matsun taukopaikalle on [Bunkkerimuseolta](#) matkaa 1,5 km. Matkan voi tehdä kävellen tai maastopyörällä patikointipolkua pitkin. Auton voi jättää kätevästi Bunkkerimuseolle ja tehdä mukavan patikointiretken Matsun taukopaikalle. Autolla pääsee myös aivan perille asti. Käänny Bunkkerimuseolle johtavaa tietä vastapäätä olevalle tielle ja aja eteenpäin Matsun opasteille saakka.

Muut lähistön palvelut

[Salpakeskus](#)

[Virolahden matkailupalvelut](#)

Härkämäki

Aivan Härkämäen taukopaikan vieressä on 80 miehen majoitusluolasto. Huomioithan kuitenkin, että korsuissa ei ole valaistusta ja niissä voi olla syviä kaivoja, teräviä ulokkeita, rautatappeja ja pudotuksia. Sisälle meno on jokaisen omalla vastuulla, joten olethan varovainen. Mukaan kannattaa ottaa sähkölamppu tai muuta valaistusta. Korsut ja muut linnoitteet ovat rinnastettavissa muinaismuistolain alaisiin kohteisiin, joita ei saa muuttaa millään tavoin.

Perusvarustus

Härkämäen taukopaikalla on tulisija, puukatos ja kompostoiva wc.

Patikointia ja maastopyöräilyä

Salpalinja soveltuu loistavasti patikointiin ja maastopyöräilyyn. Polun maasto on sopivan haastava ja vaihteleva mielekkääseen maastopyöräilyyn. Maastopyöriä voi kesäisin vuokrata esimerkiksi [Illi-Sportista](#), Haminasta.

Lisäksi Salpapolulla järjestetään [Salpavaelluksia](#).

Kuinka paikalle pääsee

Miehikkälästä on Härkämäen taukopaikalle matkaa 2,5 km. Matkan voi tehdä kävellen tai maastopyörällä patikointipolkua pitkin. Autolla pääsee 400 m päähän kohteesta.

Miehikkälästä seuraa Hauhiantietä 2,5 km kunnes tie risteää vasemmalle jyrkkään mäkeen. Auton voit jättää mäen päälle ja jatkaa jalkaisin viitotettua polkua.

Muut lähistön palvelut

[Salpakeskus](#)

[Virolahden matkailupalvelut](#)

Muhikko

Muhikon taukopaikka sijaitsee Miehikkälässä. Lähellä taukopaikkaa sijaitsee aikoinaan yksi Salpalinjan louhintapaikoista, jonka ympärillä on edelleen suuria kivirykelmiä.

Perusvarustus

Muhikon taukopaikalla on vanha hirsirakennus, jossa on sauna ja tupa. Rakennus on peräisin Salpalinjan rakennusajoilta lähtien. Lähistöllä voit nähdä myös 75-vuotta vanhan sillan jäänteet, jonka yli Salpalinjan kiviä kuljetettiin. Lisäksi paikalla on tulisija, puuliiteri, kompostoiva wc ja Salpapolun opasteet. Itse Salpapolku on merkitty sinisin merkein maastoon kiviin ja puiden runkoihin.

Kesä Muhikossa

Vierestä virtaavasta pikkujoesta voi kokeilla kalaonneaan onkimalla. Saalis valmistuu paikan päällä nuotiossa.

Muhikon ympäristö ja muu Salpalinja soveltuu loistavasti patikointiin ja maastopyöräilyyn. Poluston maasto on sopivan haastavaa ja vaihtelevaa mielekkääseen maastopyöräilyyn. Maastopyöriä voi kesäisin vuokrata esimerkiksi [Illi-Sportista](#), Haminasta.

Lisäksi Salpapolulla järjestetään [Salpavaelluksia](#).

Talvi Muhikossa

Muhikkoon pääsee talvella lumikengillä tai retkisuksilla.

Kuinka paikalle pääsee

Autolla pääsee kesäisin aivan taukopaikan läheisyyteen. Laita navigaattorin osoitteeksi Muhikontie 242. Miehikkälään pääsee [bussilla](#), josta Muhikkoon on kävelyä n. 7 km Salpapolkua pitkin.

Muut lähistön palvelut

[Salpakeskus](#)

[Miehikkälän kunnan matkailupalvelut](#)